

ఆంధ్ర మహాద్యమ

తత్త్వము

కా

కొండూరు. శ్రీ రాములు, ఏం, ఏ.
నెల్లా

ఇ

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము,
తేల ప్రా.లు.

ఇండియా ప్రింటింగ్ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.

మదరాసు.

1920

వే మ నః గ్రంథాలయము,
తేలపాళెలు, కృష్ణాజిల్లా.

గ్రంథనామము.

గ్రంథము నంబరు... ..

లెటరు, విభజన నంబరు... ..

గ్రంథదాత... ..

.....

గ్రామము... ..

no. 192

TPLA 103 B 56

ఆంధ్ర మహాద్యమ

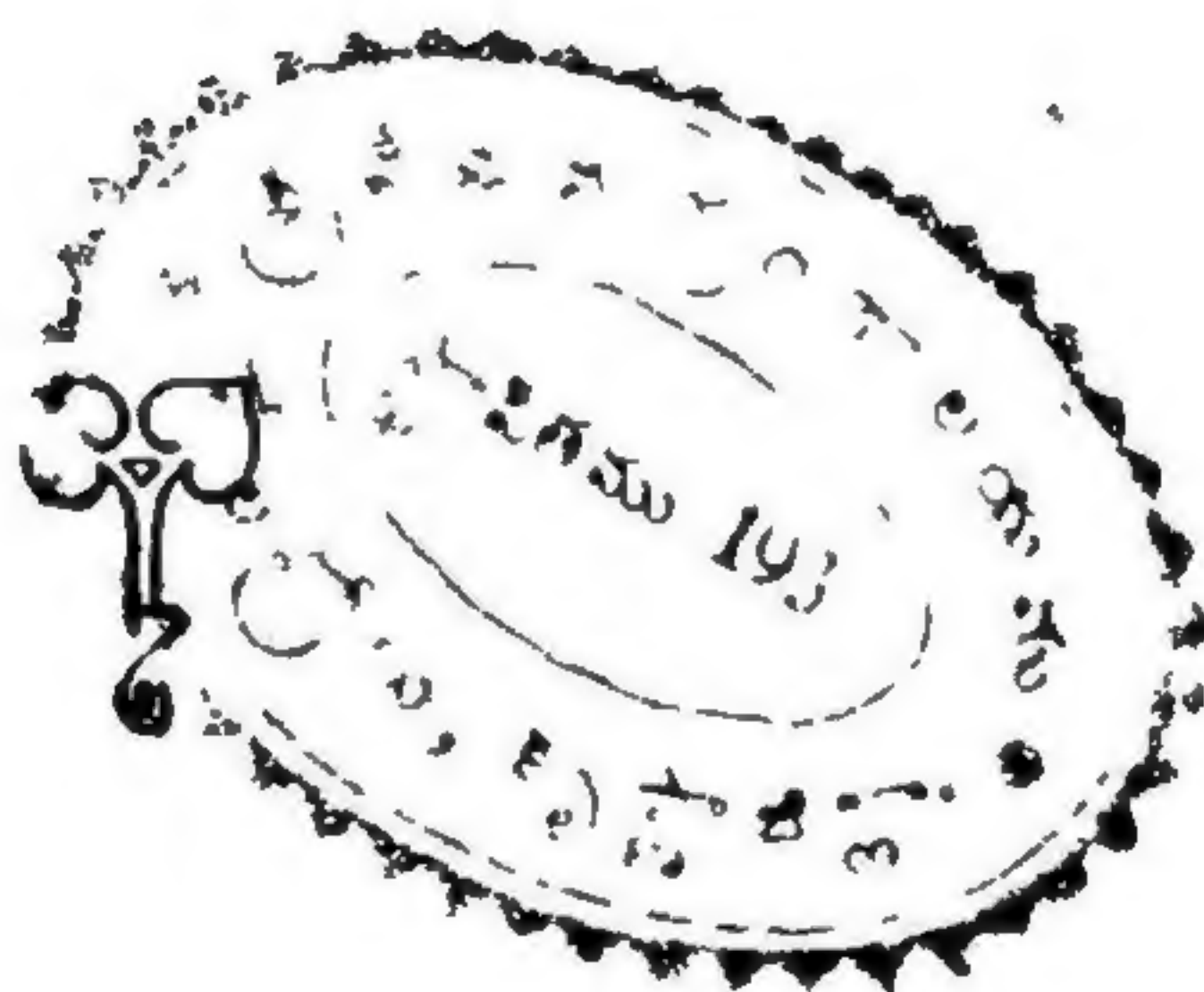
తత్వము

185
కా. 5

శ్రీ 5

కొండూరు. శ్రీరాములు, ఎం., ఏ.

నెల్లూరు

ఇండియా ప్రింటింగ్ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.

మదరాసు.

1920

శ్రీ మహాద్యమ

తేలి ప్రా.లు.

B

C

భ్రాతృవత్సలుడై,

సర్వశాస్త్ర వ్యాసంగనిరతుడై,

అంధమాత పావనగర్భంబున జనించి, తత్సేవా పరత్వము
నంగీకరించిన యుత్తరక్షణముననే దైవ దుర్విపాకముచే
పిన్నవయస్సునందే కీర్తిశేషుడైనట్టి, మా అన్నగారైన,

కొండూరు కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి

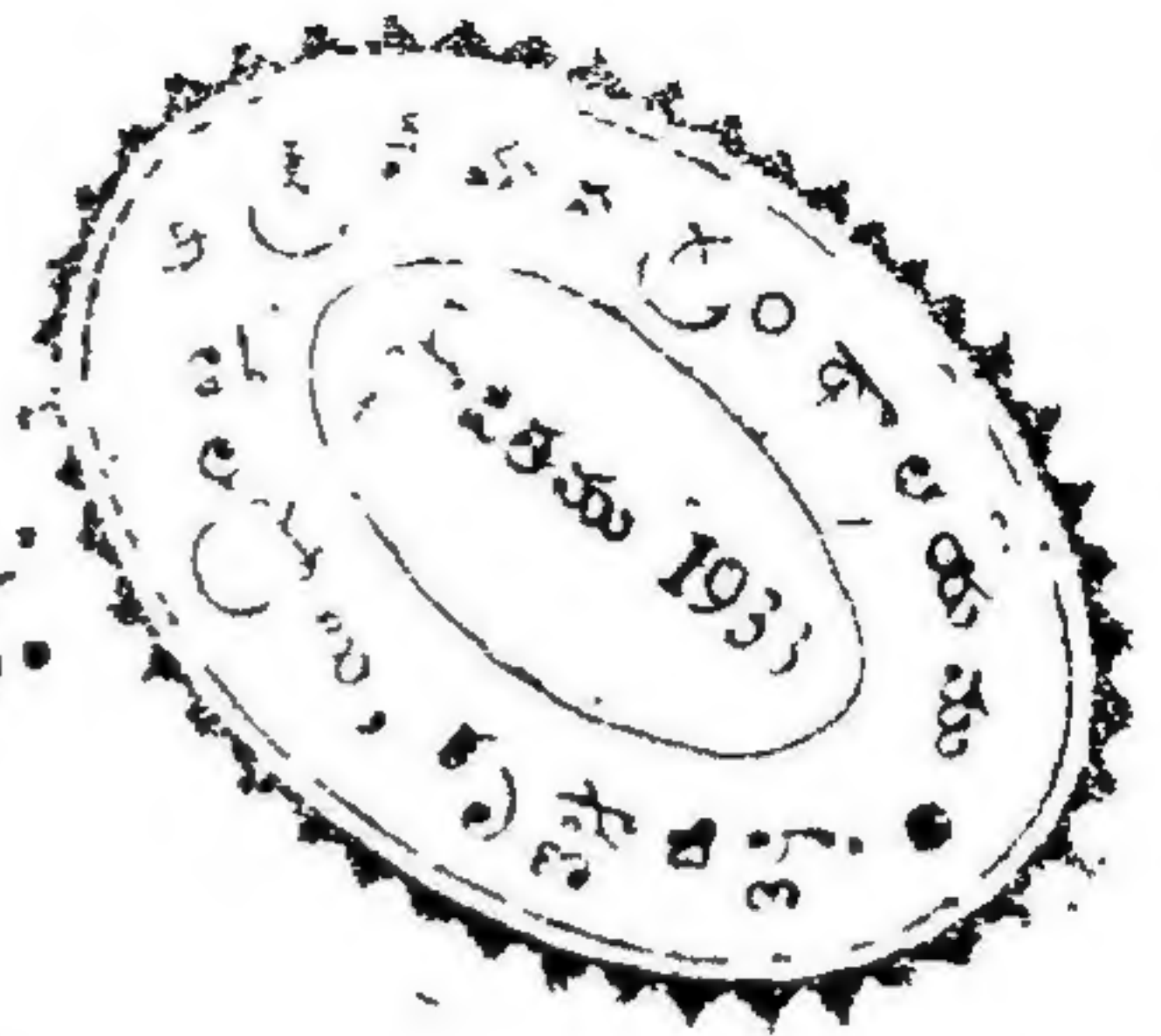
పూజ్యపాదములను భక్తితాత్పర్య నమస్కార పురస్సరముగా
స్మరించి ఈ గ్రంథమును అర్ఘ్యద్రవ్యముగా సమర్పించు
చున్నాడను.

కొండూరు శ్రీరాములు.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము,
తేలస్రోలు.

D

ప్రస్తావన.

ఆంధ్ర సోదరులారా !

ఈ చిన్న పుస్తకమును 1917 వ సంవత్సరమున ఆంధ్ర మహాసభ నెల్లూరుపురమందు జరిగినవేటనే, రాష్ట్రప్రతి వాదుల ఉపయోగార్థము వ్రాసియుంటిని. నాటినుండి దీనిని ప్రచురించుటకు నాకు వీలు లేకపోయెను. ఇట్టి ముఖ్యవిషయ మున నీకాలవిలంబనకై తుమింప వేడుకొనుచున్నాను. ఆసమ యమున పరిస్థితులొకవ్యాహముగానల్లుకొనియుండెను. ఇప్పుడు కొంతమాఁదినుటియొక వ్యాహముఁ బన్నియున్నది. కాని ఈ పుస్తకమునందు వానిని స్వల్పభేదములతో నట్లే యుంచితిని. ఏల ననగా దీనిని వ్రాయుటయందు నాముఖ్యోద్దేశము మన జాతీయ పరిస్థితుల చర్చింపవలెనని గాదు ; ఇట్టి జాతీయపరిస్థితులకు బీజప్రాయములై కల్పించి, వానిని పరిణామదశ కాకృష్టిగా వించు బలవచ్చుతులకు కొంత పరిశీలింపవలెనని. అందుచే పరిస్థితులు కొంతవఱకు మాఱినను మున్ను వ్రాసినదానిని మార్చ నావశ్యకత గన్పట్టలేదు. అదియునుగాక, పరిస్థితులు మారు టయు దీనియందు ప్రతిపాదించిన వాదమును బలపఱచుచున్నది.

అయ్యది మన మిప్పటిసందర్భములను అప్పటివానిని సరిపోల్చి చూచిన తేటపడగలదు.

ఈ గ్రంథమునందు రాష్ట్రవాదముయొక్క గుణగుణములు శాస్త్రతః పరిశీలింపవలెనని గడంగితిని. ఈసందర్భములో ఆధునిక శాస్త్ర సిద్ధాంతములెన్నియో పేర్కొనవలసివచ్చెను. అందఱికి నియ్యవి పరిచితములుగావు గాన వాని నాయాపట్ల విశదీకరించ ప్రయత్నించితిని. కొన్నియెడల నేను చెప్పిన వ్యాసవచనములు భావమును తేటతెల్లగాఁజేయుటకు చాలియుండవు. కొన్నియెడల భావ మనుమేయముగా నుంటంబట్టి వ్యాఖ్య మానితిని. ఆశాస్త్రసిద్ధాంతములన్నియు నిర్వివాదముగాఁ జేయుటకు రామాయణములు, భారతములు కావలసియుండును. అందుచే ముక్తిసరిగ ముగించితిని. అదియునుగాక నయ్యవి చర్చించి గుణదోషములుతేల్చుట ఈపుస్తకమందు ప్రస్తుతముగాదని తోచెను. కొన్నియెడల పాశ్చాత్య శాస్త్రములయందుఁ గన్పట్టని సమాధానముల నొసఁగితిని. జీహంకురమందు మమత్వప్రతిపాదనమును, జీవాంకురముయొక్క అల్పాయువునకును, బహురూపతకును, ఆత్యనారతప్రవృత్తులకు హేతుప్రతిపాదనమును ఇట్టివి. ఈసమాధానములు యుక్తియుక్తములుగను శాస్త్రావిరోధములుగ నుండుటచే శాస్త్రవిదులు వీనియందలి యాధార్థ్యమును పరీక్షింపనర్హులు. మఱికొన్నియెడల పాశ్చాత్య శాస్త్రములయం దుద్ఘోషింప

బడిన సిద్ధాంతముల ఖండించితిని. మాతస్యన్యాయసిద్ధాంతమును నేనొప్పుకొనువాడను కాను. అయ్యది విశ్వమును పాలించుదర్మమని నాకుఁ దోచుటలేదు. మీదుమిక్కిలి అది విశ్వస్థితి కవరోధకరమై కంటిలోని నలుసువలె బాధించుచున్నది. ఈయాలార్కవిషమును వెలిబుచ్చినగాని విశ్వము నై సర్గికమైన ఆరోగ్యస్థితికి రాజాలదు. అది విశ్వమునకెట్లు వెలియైనయవస్థ (Abberation from the natural condition) యైనదియు, సకారణమైనను తాత్కాలికమును, ఆపాతము నెఱ్ఱెనదియు ప్రత్యేకముగా మఱియొక గ్రంథమునచర్చించవలసినదేగాని ఇచ్చోఁగాదు.

ఈపుస్తకమందలి సిద్ధాంతములును వాదసరణియు ఒక్క ఆంధ్రరాష్ట్రవిషయికము మాత్రమే కాదు. మనదేశమందలి ప్రతియుద్యమమునకును ఈవాదానువర్తనముచే గుణగుణములు తెలియఁగలవు. అణువుమొదలుకొని, బ్రహ్మాండాత్మకమైన ఈవిశ్వమునకంతయు ఒక్కటే ధర్మమని నాయాశయము. కావుననే బహుజనము ఖండించు అబ్రాహ్మణోద్యమమును ఇంకనితరములైన శాఖోపసంఘములను నేను సమర్థించి వానియందలి సుగుణముల వ్యక్తీకరించి యుపద్రవములుండునెడ హెచ్చరించితిని. ఆంధ్రద్రవిడాదిజాతులయెడఁ జెప్పిన సిద్ధాంతమునే కులములయెడను (Castes) కులోపశాఖలయెడను ఎట్లుపయోగించితిమో, అట్లే జర్మను, ఇంగ్లీషు, హైందవాది మహాజాతుల (Races) యెడనైతము పయోగించుకొని

వారి యన్యోనాక్రమణములచే గల్లు చేయులు గుర్రెలుంగు
నగును.

ఈపు స్తమునం దక్కడక్కడ పునరుక్తి గాననయ్యెను.
ఒకేవిషయమును అనేక శాస్త్రరీతులచే పరిశీలుంచుటచే గలి
గిన యవస్థయేగాని ఇయ్యదొకదోషము గాదు. ఇంతియకాక
సద్భావముల నిట్టి పునరుక్తి సమ్మోముప్రభవము గావున
దాని నట్లేడంచితని.

దీనింజదువుటవలన ఆంధ్రులలో నొక్కనికేని శాస్త్ర
చతువు గలిగెనేని నేను కృతారుడను.

శాస్త్రవిషయమునందు నాకు ప్రవేశము గలిగించిన
శ్రీయుత॥ వీరభద్రశర్మగారికిని, ఈగ్రంథము వ్రాయుటలో సహా
యమొనరించిన మామిత్రుడు శ్రీమా॥ సి. ఆర్. కృష్ణమా
చార్యులగారికిని నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను.

నెల్లూరు.
1 - 5 - 20

ఇట్లు విన్నవించు
భవత్సోదరుడు.
కొం॥ శ్రీరాములు.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకాశిక

త్ర (

శ్రీ:

ఆంధ్ర మహాద్యమ తత్త్వము.

ఆంధ్రసీమయం దెచ్చో జూచినను నూతనావేశ
మొకటి గన్పట్టుచున్నది. ఈ యుత్సాహము సద్యోజాతమై
ఇదివఱకు నిద్రించుచుండిన ఆంధ్రజనుల నాక్రమించి వారి
యందు భ్రాతృభావము పెంచుచున్నది. హిందూదేశమంతయు
కలఁదెలిసి హిందువులస్వత్వమును స్మరణకుదెచ్చు ప్రయత్న
ముననుండ ఆంధ్రులు తమజాతిస్వత్వమును తమవారి హృద
యములయం దంకురింపజేయ పాటుపడుచున్నారు. ఆంధ్రుల
ప్రయత్నము హైందవోద్యోగమునకు ప్రతిధ్వని. హైందవా
దర్శముల నెట్లు కొందరు హైందవ ప్రముఖులు బడయగోరు
చున్నారో అట్లే ఆంధ్రులుపై తము తమజాతీయాదర్శములఁ జేర
జూచుచున్నారు. స్వస్వజాత్యాదర్శముల నాయాజాతియందు
నెలకొల్పినగాని, భిన్న జాతులకుటుంబమైన ఈహిందూదేశమున
హైందవాదర్శములఁ బొందఁగోరుట తలపెట్టరానిపని. దేహ
మందు ప్రత్యంగసౌష్ఠవమే సంపూర్ణ దేహసౌష్ఠవమున కెట్లు
కారణమో, అట్లే హైందవజాతియందును ప్రతిజాతిసౌష్ఠవము
జాతీయారోగ్యమునకు మూలము. హిందూదేశమునంగల
జాతులలో నెయ్యదిగాని తనజాతిస్వత్వమును గోలుపోయి
అన్యజాతిసంపర్కమున తనయాదర్శములను సందేశమునుమరచి

అన్యజాతిచే నాక్రమింపబడిన పక్షమున అంతవఱకును హైందవజాతియొక్క స్వత్వమునకు న్యూనతగల్గుచున్నది. హైందవజాతి అంతవఱకును సంపూర్ణ స్ఫురణమున వెలుగక వెలిచీరకుమసిదాకినట్లు కళంకితమై యుండును. దేహములో నేభాగము రోగపీడితమైనను, ఆరోగ్యమునకు వెల్లియేగదా! మఱియు, భిన్నజాతు లన్యోన్యమాక్రమించి తమ యాదర్శములను పరస్పరము జంపుకొనుటచే భగవత్సంకల్పము వృధయగును. ప్రతి జాతికిని తదితరములకంటె భిన్నమైనస్వస్థితిని, స్వరూపమును, స్వవ్యాపారముల నేర్పఱచిన భగవంతున కుద్దేశము లేక పోయెనా? యేజాతి తనతనస్థానమందు నిలిచి, తనకువిధించిన స్వరూపమున సంపూర్ణముగా విలసించి, నిజవ్యాపారముల యందు చరించుచు తనకంటె భిన్నములైనజాతులకు తమతమ వ్యాపారములజేయఁ దోడ్పడుచు, సృష్టివైచిత్యమును వెల్లడించుటయే నై నసంకల్పము. ఈవిషయము రాత్రియం దాక సమువంకజూచినచో తేటపడగలదు. లెక్కకు మిక్కిలియైన ఖగోళములు నానావిధపరిమాణములుగలవై నిజవ్యాపార పరాయణములై అన్యోన్య మెంతమైత్రితో ప్రవర్తించుచున్నవి! ఈగోళములలో నెయ్యదిగాని ఆవంత తనతేజమును గోలు పోయినచో నేమిరాగలదు? తేజముగ్రుంగుటచే నాకర్షణ శక్తి యును గ్రుంగును. అన్యోన్యాకర్షణశక్తిచే నిప్పుడు తులతూగినట్లుండు నీఖగోళములన్నియు స్థానభ్రష్టములు కాగలవు. తన్ములమున నీగోళములు తమ ఆవర్తపరివర్తనములచే నెండొంటితోడికొని పిండిపిండికాగలవు. కావుననే ఆయాగోళము తనతన వ్యాపారములను నిండుతేజముతో జరుపు చున్నది.

ప్రపంచమునందు నై తము ఒక్కగడ్డిపఱక, ఒక్కలిణువైనను సరే తనవ్యాపారమును మానినను, లేకమార్చినను, చరాచరాత్మకమైన ఈసర్వవిశ్వమునకును బాధగలుగఁగలదు. వ్యాపారము మార్చుటయేగాదు. తనతేజము నెంతమాత్రము విసర్జించినను లేక తనకువిధించిన సంపూర్ణస్ఫురణకంటె మిక్కిలిగా ప్రకాశించినను, బ్రహ్మాండముల కన్యోన్యసంఘర్షణము గల్గును. బ్రహ్మాండములపాలించు ధర్మమే జాతులసయితము పాలించుచున్నది. విశ్వమునకంతయు ధర్మమొక్కటియే. జాతులు విశ్వమునకు వెలియైనవిగావు. కావున జాతులును ఆధర్మముచేతనే పాలింపబడవలెను. జాతి ఆధర్మమును పాటింపక విశ్వమును పీడించినాడు విశ్వముయొక్క ప్రతీపీడనము స్వధర్మాపరాధినియైన ఆజాతిపై రాగలదు. అందుచే జాతిలయించి దాని స్థానమున స్వధర్మపరాయణయైన నాటియొకజాతి ప్రవేశించును. అట్లేక విశ్వప్రతిపీడనమునకుఁ గూడ ఆజాతిమిక్కిలియైనచో పరస్పరపీడనములచే విశ్వమే నశించును. కావుననే జాతికి స్వయమగు మాపమునకు నాశము గలుగఁ జేయుటగాని, స్వవ్యాపారముల మార్చుటగాని, నిండుతేజముతో విలసింపక పోవుటగాని జాతికే అపాయకరము, లేదా ప్రపంచమున కపాయకరము. అట్లే జాతిసంకరముకూడ కూడనిపని.

హిందూదేశము ఏకభాషనుగ్రహించి యేకజాతి యగు ననుమాట కల్ల. మనదేశమందు సమష్టిజాతిత్వము సాధ్యమగునేగాని, ఏకజాతిత్వము సాధ్యముగాదు. వాంఛనీయమునుగాదు. ప్రకృతిచేతనే భిన్నధర్మములతో నేర్పడిన.

అంగములకు సాధర్మ్యము¹ కల్పింపఁబూనుట అవివేకము. అంగసాధర్మ్యము విశ్వమునకు బాల్యస్థితియందలి లక్షణము. చేతనములన్నిటిలో చిన్నదియగు జీవాంకురమున² కిట్టిసాధర్మ్యముగలదు. జీవాంకురముదశనుండి మనుష్యునిదశకు వచ్చుకొలదిని ప్రాణి ఈధర్మమునువిడిచి, కడపటిదశయందు భిన్నధర్మములుగల అంగములను గ్రహించును. సాధర్మ్యము ప్రాణికి బాల్యలక్షణమేకాక దానికి చేటునుగూడ గూర్చుచున్నది. జీవాంకురము దట్టిధర్మముండుటచే దానిలో ప్రతి భాగమును ప్రతిధర్మమును నిర్వర్తింప యత్నించుచున్నది. జీవాంకురమున్ని భాగములతోడను భుజించుచు, అన్ని భాగములతో స్పృశించును. అన్నిటితో నుచ్చాస్వసనిశ్వాసముల జరుపుచుండును. కాని దేనినేని భుజించునప్పుడుగాని, స్పృశించునప్పుడుగాని, నిశ్వాసించునప్పుడుగాని ఆయావస్తువులు జీవాంకురముయొక్క ఉపరిభాగముతోడనే సంపర్కము నందుచున్నవి. కావున దానియందలి అంతర్భాగములు సంపర్కము కొఱుకై గమకించును. ఇట్లుగమకించుటలో నయ్యవి ఉపరిభాగములతో స్పృశించవలసియుండును. నిరంతరముజరిగెడు నీస్పృశ్యయే జీవాంకురముయొక్క బహురూపతకును అనారతప్రవృత్తికిని, అతిప్రవృత్తికిని కారణము. ఈ అతిప్రవృత్తియే దానియొక్క అల్పాయునకు హేతువు. కావున చేతనములకు సాధర్మ్యము బాల్యదశయేకాక దీర్ఘాయువునకును ఆటంకమైయున్నది. ఈ హేతువునుబట్టియే చేతనమునకు వృద్ధిగోరువారు

1. Homogeneity of function.

2. Amoeba.

దానియందు ప్రత్యంగసాధర్మ్యమును గల్పింపరాదు. అట్లు చేయుటచే తమయుద్దేశమున కంతరాయములు తామే తెచ్చి పెట్టుకొందురు. నై సర్గికముగా నేయేయంగములు స్వస్వరూపములతో నేర్పడినవో, ఆయాయంగముల స్వరూపములను స్వస్థర్మములను పరిపూర్ణస్ఫురణముతో నుండునట్లు పోషింపవలెను.

హైందవజాతీయు ఒక్కచేతనమే. చేతనమునకు శాస్త్రవేత్తలు నిర్ణయించిన లక్షణములన్నియు దీనికిని గలవు. అవి యేవన (౧) భుజించుట (౨) పెలుగుట (౩) సంతానము గనుట (౪) మమత్వము. ¹మొదటిమూడు విశదీకరింపవలసి

I. Western scientists have called this last "Response to stimuli." But this response is again the effect, not the cause. A prick of a pin causes the amoeba to contract or withdraw that particular part of its body because the other parts of the amoeba feel the identity of their interest and existance with the part affected. Thus it is clear that the Response of the Western Scientist is only the effect of the sense of ^{మమత్వము}, the ocular evidence of its presence in the amoeba, which I again distinguish from the ^{మమకారము} of the Indian philosophers. ~~మమకారము~~ is more akin to what is termed ^{అహంకారము} by the philosophers, the consciousness of one's own ego, though at the same time, substantially different from it, while ^{మమకారము} is the desire for the things external, things objective as is clearly denoted by the word ^{మమ} meaning 'belonging to me'. ^{మమత్వము} as I have used it, is the sense of the identity, of interest and existance of one part of an organism with the rest of the parts and is evidenced by the response it gives to external stimuli.

నదిలేదు. నాల్గవదగు మమత్వము చేతనమునకును దానియొక్క
అంతర్భాగమునకును గలసంబంధమునకు కారణము. యాదృ
చ్ఛికముగా నలుగురుమనుష్యు లొకచోగూడినపుడు వారినల్లు
రికిని మొదటిమూడులక్షణము లుండవచ్చును. కాని కడపటిది
లేనిచో వారిసమాజము ఒక చేతనముకాజాలదు. ఒకకుటుంబ
ముననుండు వారలకు మొదటిమూడుండుటయేగాక, నాల్గవదగు
మమత్వమునుగలదు. తండ్రి తనయుడు తనవాడనియు, భార్య
భర్త తనవాడనియు స్వాభావికముగానే భావింతురు. కావున
ఈమమత్వము కుటుంబమునందు అంగాంగసంబంధమును
కల్పించి, దానినొక (సమష్టి) చేతనముగా జేయుచున్నది. హైం
దవజాతికిని ఈనాల్గులక్షణములును గలవు. కావున సిద్ధియు
(సమష్టి)చేతనవ్యక్తియేఅగును. హైందవజాతియందు దాంధ్రులు,
బంగాళీలు, అరవలుమున్నగు శాఖలవారు నైజస్వరూపముల
తోనుండ, ఆయాజాతినై సర్గికస్వరూపములనూపు మాపి అశేష
జాతులకు సాధర్మ్యముకల్పించుట హైందవజాతినుస్థితిని గాడు
చేయుటయే. అందుచే మనప్రయత్నములన్నియు నేయేశాఖ
వారి స్వరూపధర్మములను ఆయాజాతివారు పోషించుకొన
జేయుటకు సహాయకారులుగా నుండవలెను.

మనప్రస్తుతపరిస్థితుల కొంతవిచారించి మన కేకజాతీయ
తగలదో, అయ్యదిలేనినాడు సమష్టిజాతీయత మనకుగలుగ
గలదో, సమష్టిజాతీయత గలుగవలసినపక్షములో ఆంగ్లేయు
లను, జపానుజాతివారినిసయితము కలుపుకొని మనమేల సమష్టి
జాతీయత సమకూర్పరాదో తెలిసికొనవలెను. శాస్త్రవిదులు
ఏకజాతీయమునకు ఐదొశములు ముఖ్యమని చెప్పియున్నారు.

(౧) దేశసామాన్యత (౨) భాషాసామాన్యత (౩) ఐతిహ్యము (౪) ఆదర్శసామాన్యత (౫) ఆచారపరంపర. జాతిత్వమును పోషించు అంశము లితరములున్నను అయ్యవి ప్రాధాన్యమును బొందజాలవు. ఈ ఐదింటినిబట్టియు మనదేశపరిస్థితులను చర్చించ వలెను. మనకు దేశసామాన్యతగలదు. ముక్కోణాకృతిగల ఈవిశాలభూమి కిరుగడలను సముద్రమును, మూడవదగు ఉత్తరపుటెల్లను దుర్గముములై, అభ్రంకషములగు హిమవత్స ర్వతములునుగలవు. కావున స్వరూపముచేతనే ఈదేశ మొక్క జాతికి ఆశ్రయము గాదగియున్నది. ఈదేశమంగు జనుల కై తిహ్య మొక్కటియే. ఇదివరలో కన్నెఱుంగనప్పుడు పరస్పర స్పర్ధ లెట్లుండినను, నేత్రోన్మీలనముకలిగి ప్రపంచమున్నగల ఇతరజాతులజూచినపిమ్మట మనకు చరిత్రమంతయుసామాన్యమై మననుహాపురుషులు దేశకాలనియతిలేక కొనియాడబడుచు న్నారు. పరాక్రమధుర్యులగు శివాజీ కృష్ణరాయలు అక్బరు మున్నగువారెల్ల స్మరణమాత్రమున మనయుల్లంబుల నుత్సాహ పూరితములుగజేయ సమర్థులు. వాల్మీకి వ్యాస కాళిదాసాది సంస్కృతనుహాకవులును, తిక్కన తులసీదాసు కంబక మున్నగు దేశీయకవిసింహులును, తమవాగమృతముల దేశము లందువెల్లిగొలిపి అందరికిని పూజ్యులైరి. ఆచారపరములగు వేద మహర్షులును, గురువులగు వశిష్టకన్వాదులును, శాస్త్రకర్త లగు పాణిని కాత్యాయనాదులును, మతస్థాపనాచార్యులగు బుద్ధ శంకరరామానుజ నానకాదులును, సంఘసంస్కర్తలగు ఆపస్తంభకుమారిలాదులును, హైందవ దేశమున కంతయు మహాపకారులును, వంద్యులును. వీరినెల్ల స్మరించినమాత్ర

ముననే ప్రతిహైందవునకును వీరుమనోవీధినిగాన్నించి మన ప్రస్తుతపుదైన్యస్థితికి కన్నీరుగార్చుమొగంబులతో నొకరివెనుక నొకరు చిత్రప్రదర్శనమునవలె బాడసూపుదురు. పుణ్యనదులగు గంగా సింధు కృష్ణాకావేరులు హైందవులయభివృద్ధికి మూల కందములై సర్వధా సంస్థాయమానములగుటచే వానినామములు హైందవసారస్వతములోనికి పెణుచుకొనియున్నవి. కావున జనసామాన్యమునకు ఐతిహ్యమును సామాన్యమే.

కాని మనకు ఆచారములు భిన్నములు, భాషలు అనేకములు. ఆచారములెట్లున్నను, ఈభిన్నభాషత మనకేకజాతిత్వమునకు ప్రతికూలమై సమష్టిజాతిత్వమే ఉచితముగా నొనర్చుచున్నది. భాషయనగా జాతికిప్రాణము. ప్రాణమువిడిచి దేహము బ్రతుకలేనట్లే భాషనువిడిచి జాతియును బ్రదుకలేదు. తల్లి ఉత్సంగమొకవంకయు హేమాద్రిని మఱియొకవంకయును జూపి, నీకేదికావలయునని శిశువునడిగిన అదిహేమాద్రిని నిరసించి మాతృత్సంగమునే జేరుచున్నది. అట్లేసారస్వతరాజ్యోపభోగము నొకతల, త్రైలోక్యరాజ్యము నొకతల నుంచిన జాతి స్వాభావికముగానే సారస్వతమువై పుననే తిరుగును. ఆంగ్లేయుని నిర్బంధించి నీసామ్రాజ్యమునువిసర్జించెదవా? లేక 'షేక్స్పియరుమీవాఁడుకాదని యొప్పుకొనెదవా' అనియడిగిన వాఁడేది చేయనది చెప్ప నక్కరలేదు. ఒక్కషేక్స్పియరును వీడుటకే వాఁడింతకష్టపడునప్పుడు, అట్టివారిని వందలకొలది పోషింప శక్తిగలభాషను విడుచుట యెంతదుర్ఘటము? కావున జాతి భాషనువిడిచి బ్రదుకగలదన్నమాట అసంభవము. ఆంధ్రునకు

ఆంధ్రమహాద్యమ తత్త్వము.

ఆంధ్రభాషవిడిచిపెట్టుటకంటె ఈయిండియాదేశమునకే కాదు, ఈలోకమునకునై తము రాజీనామాయిచ్చుకొని పోవచ్చును.

మనకిప్పుడు ఆచారములు భిన్నభిన్నములుగా నున్నవి. కాని భిన్నములయ్యు వానియం దొకసామాన్యత గన్పట్టుచున్నది. మనయాచారములకును యూరోపియనుల ఆచారములకును తారతమ్యముజూచిన, వానికంటె నివిభిన్నములై ముత్యాలహారమునందలి ముత్యములు వేరువేరయ్యు వాటిని గూర్చుసూత్రమొక్కటియే అగువిధమున సామాన్యాభిప్రాయము గలవియును, సామాన్యాదర్శముగలవియునుగా గన్పట్టును.

కావున మనకు ఏకజాతికి ప్రతికూలాంశములుగొన్నియు అనుకూలాంశములు గొన్నియు. ప్రతికూలములగు అంశములుండుటచే నునకేకజాతీయత తలపరాని దనియు, అనుకూలములు కొన్నిఉండుటచే సమష్టిజాతీయత గమ్యస్థానమనియు యేర్పడుచున్నది.

ఇన్నిటికిని “ఏకజాతిత్వము ఒక్కదేశమువారికైనను గలదా?” అనువిషయ మించుకచ్చింతము. సమానదేహలక్షణముగల వారొకజాతియనిన కేవలము సమరూపులగు పురుషులిద్దరు లోకములోనుండరనుట నిస్సంశయము. విశేషము పోలికగలవారియందాను వారిని వేరువేరుగా గుర్తించుటకు దగినంతమాత్రము వ్యత్యాసముండనే యుండును. లోకమున సామాన్యముగా నట్లుండుటచేతనే వ్యవహారములు చక్కగ జరుగుచున్నవి. పశ్వాదులలోసయితము వ్యక్తి భేదము నిర్ణయించుట మనకు సుసాధ్యము. అపశువులకు మఱింతసాధ్యము.

ముగాఁ గన్పట్టుచున్నది. వేయిగొట్టెపిల్లలలో గలిసియున్నను
 గొట్టె తనశాబమును, శాబము తనతల్లిని తుణములో పృథః
 కరించుచున్నవి. అది యట్లుండినను ఒకమానవసంఘమునకును,
 మఱియొక మానవసంఘమునకు నుండుభేదము సువ్యక్తము.
 చీనాదేశీయులను ఇండియాదేశీయులనుండి సులభముగ వేరు
 పఱుపవచ్చును. నీగ్రోలను ఇతరజాతులనుండి సులభముగా
 నేర్పఱుపనగును. ఒక్కజాతిలోనే రెండుమూడు తెగలున్న
 మెడల కొన్ని సమయముల నట్టి తెగలను సులభముగ గుర్తింప
 వచ్చును. వ్యక్తి భేదమున్నను కొన్ని సామాన్యలక్షణములచే
 భిన్నరూపులగువారిని జాత్యంతరముగ శాస్త్రకారులు గ్రహిం
 తురు. ఈవిచక్షణ స్థూలమైనదేగాని సూక్ష్మమైనదిగాదు. ఏదే
 శమునందుగాని కొంతయైన సంకరములేనిజాతి కన్పడకుండుటే
 ఈయభిప్రాయమునకు బలవదాధారము. జాత్యభిమానముచే
 విఱివీగునాంగ్లేయులు ఆంగ్లోసాక్షును నార్మనుజాతుల కుద్భ
 వించిన మిశ్రజాతివారే. దీనియందు పిక్తులయొక్కయు, ఐరిషు
 వారియొక్కయుసంకరము పూర్ణముగాఁగలను. జర్మనులయందు
 స్లావులు మొదలగుజాతులు కలిసియున్నారు. ఈకాలపుగ్రీకుల
 కును పూర్వకాలపుగ్రీకులకును యెంతమాత్రము సంబంధమో
 స్పష్టముగా తెలిసియున్నది. చీనాదేశీయులకు జపానుసంకరమును
 రుష్యాసంకరమును గలవు. ఈకాలములో బ్రిటనుయందు
 సయితము చైనా జపానుదేశీయులుబోయి తెల్లవారిని వివాహ
 మాడి సంకరముల నేర్పఱచుచున్నారు. తెల్లజాతిసంకరము
 మనదేశమున యూరేషియనులపేర ననేకతరగతులుగాఁ గన్పట్టు
 చున్నవి. ఈవిధమున నేదేశమునఁజూచినను కొద్దిభాగమైన

శ్రీ జేమన గ్రంథాలయము,

చేలప్రోలు.

ఆంధ్రమహాద్యమ తత్వము.

గి

సంకరముగా గన్పట్టుచుండగా ఆదేశీయులకందటికిని ఏకజాతిత్వ మెట్లుఘటిల్లును? శాస్త్రుతః ఏకజాతిత్వము సమకూరదనుట నిస్సంశయము. ఐన నిదియూలోచింపుడు. తెల్లవడ్డలో నక్క డక్కడ కేసిపారుగింజలు గలిసియున్నను, వానిని తెల్లవడ్డ నుట కేమిఆక్షేపణగలదు? మానవులు నానీషావంతులగుటచే బహుజాతిసమ్మిళితమగు సంఘమునందునైతము ఏకజాతిబుద్ధి ఆభిమానికముగఁ గల్పించుకొందురు. ఏకజాతిత్వము వస్తుతః అసాధ్యమగుటచేత ఏకజాతిబుద్ధి అర్థవిషయముల సమానదేశ స్థులకు ప్రధానమగుటచేతను అట్టియభిమానము ఆవశ్యకమై యున్నది. ఒకదేశమునందు నివసించుజనులను అన్యదేశస్థుల వలన రక్షించుటకై ఐకమత్యము గల్గించుకొఱకు వారందఱకు దేశసామాన్యతచేగల్గు నభిమానమునకు తోడు జాతిసామాన్య తచేగల్గు నభిమానముగూడ నత్యావశ్యకమై యున్నది.

హిందూదేశమందుగల అశేషజాతులకును ప్రభుత్వము ఒక్కటే యనునంశముగూడ వారి కేకజాతిత్వము గూర్ప చాలదు. పూర్వము చంద్రగుప్తుడు, అశ్వరు, కృష్ణదేవ రాయలు పీష్వాలు మొదలైనవారి కాలములో భరతఖండ ములో విశేషభూమి ఒక్కప్రభుత్వముక్రింద నున్నను, ఈఏక జాతిత్వ మొంతమాత్రమును సమకూరలేదు. ఈప్రభుత్వము వారి యాధిపత్యములోను అంతకంటె నెక్కువకాజాలదు. ఎన్నివిధములను కృత్రిమసందర్భములు స్వాభావికశక్తులను నిర్మూలింపజాలవు. భాష జాతికి స్వాభావికశక్తి. అట్టిభాషా సత్వమును యాతాయాతనై జముగల ప్రభుత్వము నిర్మూలింప లేదు.

కాబట్టి హిందూదేశమునకు సమష్టిజాతిత్వమే యాదర్శము. ఆదర్శము దృష్టిముందునిల్పినపిమ్మట దానినిచేరుటకు సులభోపాయ మెద్దియని చర్చింపవలెను. ఈసందర్భమున అనేకులు హైందవసంయుక్తరాష్ట్రములనుగుఱించి ముచ్చటించియున్నారు. కాని ఆయాదర్శముపొండు మార్గమువిషయమై అందరికినొక్కయభిప్రాయములేదు. ఆయంశము నించుకైనను ఆలోచించినవారెల్ల, భాషానిర్ణీతరాష్ట్రములే మనహైందవజాతీయతకు అంగములు కాఁగలవని దూరదృష్టిని చూచియున్నారు. స్వార్థపరాయణులు, తాత్కాలికలాభమును గోరువారును కాలక్రమమున తమకేదిశ్రేయోదాయకమని గుర్తెఱుంగలేనివారుచు కొందరు దీనినిఁబండించిరి. శత్రుపక్షము వా రిట్లు చెప్పుటసరియేగదా, మనవారుపైతము కొండఱిది సరియైన యాదర్శముగాదనియు, ఒకవేళ విధిలేకదానినొప్పుకొనవలసి¹ వచ్చినప్పుడు ఆంధ్రు లొకజాతివారుకాదనియు చెప్పుదురు. పైవాదముచేత మనకు సమష్టిజాతిత్వమేఆదర్శమనియు, అద్దానికి భాషానిర్ణీతరాష్ట్రములే అంగములనియు విశదమైయుండును. ఇక నిపుడు ఆంధ్రులొకజాతివారా కాదా అనువిషయమును చర్చించవలెను. అసందర్భమున చారిత్రాత్మకమైన దృష్టాంతములఁజూప మేము బూనుకొనలేదు. ఆంధ్రులలో కొందఱు రాష్ట్రము ప్రత్యేకముగాకొరుచుండ వారి యవివేకతకు విచారపడి 'ఓహో! సోదరులారా ! మీరు చెడిపోవుచున్నారు, మనకు ద్రవిడులతోపొత్తు ఎంతశ్రేయోదాయకమైనది మీరు

¹ 1917 నెల్లూరియందుజరిగిన రాష్ట్రప్రతివాదులసభలో నొకరిట్లు చెప్పిరి.

కనుగొనలేకున్నారు' అని వారిడు కుమ్యాలించినవారెల్లరును వీరందఱును ఒకేజాతివారని చెప్పకమానరు. అట్టివారి విచారమే ఆంధ్రులొకజాతియని చెప్పక చెప్పినది. చేతనవ్యక్తి యందుగల అంగాంగసంబంధ మిట్టిదేకదా? వియోగము సహింపలేని ఈ సంబంధమే చేతనవ్యక్తియొక్క చైతన్యమును చాటుచున్నది. కాలిలో ముల్లుగుచ్చుకొనినచో చేతులూరకుండ జాలవు గదా! అట్లే కంటికి చెబ్బదగిలినపుడు దేహము వేదనబొందును. ఈసంబంధము ప్రకటిభూతమగు వఱకును వ్యక్తి ఆరోగ్యముతో మెలగు చేతనచుగుచున్నది. ఆంధ్రజాతియు నట్లే. కాబట్టి అట్లువిచారపడిన వారే చేతజేయుచు, వాచాలేదనుచున్నారు.

దీనియందు మఱియొకప్రమాదముగలదు. అట్లు వారొనరించు కార్యముయొక్కఫల మించుకాలోచింపవలెను. అంతశ్చేతులు కానివారితో మీ రించుకమాత్రులనిచెప్పట చాల పొటబాటని మానసికశాస్త్ర ముద్ఘోషించుచున్నది. వ్యక్తి విలసనము సంపూర్ణముగా లేనివాఁడుగాని, వ్యక్తివిలసనము సంపూర్ణముగానుండినను స్వబుద్ధిచే నంగీకరించు వాఁడుగాని ఆరోపణవిద్యా² ప్రయోగమునకు సులభుఁడని ఆశాస్త్రవేత్తలు చెప్పుదురు. ప్రత్యేకవ్యక్తి కెయ్యదిశాస్త్రమో, సమష్టివ్యక్తికి నయ్యదియే శాస్త్రము. జాతియందు సంపూర్ణవ్యక్తిజ్ఞానము లేనపుడు దానియందు దుర్మోహ³రోపణము³ చేయరాదు. వ్యక్తిజ్ఞానము లేనివారలతో 'మీకుజాతిలేదు. ఐతిహ్యములేద'నిచెప్పట జాతివ్యక్తిభంశమునకు కారణము. కావున

1. Organic relation.

2. Suggestion—Hypnotic suggestion.

3. Evil Hynotie suggestion.

వాదములేనపుడు ' మాకువాదములేదు. ఐనను మామతము విడువుమ'ని చెప్పుట మేలుగాని, ఇట్లు దుర్మోహరోపణ సేయుట యవివేకము.

సమష్టిజాతిత్వమునకు జాతులే అంగములు. ఏలనగా చేతనమగుసమష్టిజాతికి అంతర్భాగములునై తము చేతనములుగానుండవలెను. అనగా అంగములుగా నుండవలెను. అంగమనగానేమి? చేతనవ్యక్తియందొకభాగమై, తదితరభాగములకంటెభిన్నమైన ప్రత్యేకస్వరూపముగలిగి, తనయంతర్భాగములకు నంగాంగసంబంధముగలిగి, ప్రత్యేకస్థానమును, ప్రత్యేకధర్మమునుగలిగిన యొకఅంతర్వ్యక్తి. ఈవిధింతో నెయ్యది కొఱతయైనను వస్తువు అంగముకానేరదు. చేతనవ్యక్తియందొకభాగముకాక తక్కిననాల్గుధర్మములును గలిగియుండినచో నెయ్యది ప్రత్యేకవ్యక్తియే యగును. అంగముకానేరదు. ప్రత్యేకస్వరూపమును స్థానమునులేనిచో ప్రత్యేకధర్మమును నిర్వర్తించుటకు వీలులేకపోవును. అంగాంగసంబంధములేనిచో చేతనము కానేరదు. కాబట్టి చేతనవ్యక్తిలో భాగముకానేరదు. ప్రత్యేకధర్మములేనియెడల దానియునికి నిరర్థకము. కావున అంగమున కీయైదులక్షణము లుండవలెను. సమష్టిజాతియగు మనహౌందవజాతిని మతేవిధమైన అంతర్భాగములుగా విభజించినను పై లక్షణములలో నొకటేని కాక రెండేని కొరవయగును. ప్రస్తుతము దక్షిణదేశముననుండునట్లు అంధద్రవిడులసమ్మేళనముచే అంగలక్షణములలో మూడు లుప్తములగుచున్నవి. అవియేవన ప్రత్యేకస్వరూపము మొదటిది. అంధవ్యక్తియొకటి అరవవ్యక్తియొకటి కలియుటచే నీసమాజమున

కొక వ్యక్తియున్నదనుటకు వీలులేదు. కాన ఈసమ్మేళనము వాస్తవముగా సమ్మేళనముకాక సంకరమై ఉభయపక్షముల వారికి నేనగితపోడమున జ్ఞానర్చును. ఇరుగడలవారికిని అపకారిణియగు నీసంకరముచే దీనియందు అంగాంగసంబంధము సంపూర్ణముగా నుండజాలదు. ఈసంబంధముకొరవడినకారణమునను ప్రత్యేకస్వరూపము లేమిచేతను ఈరాజ్యమువారు ప్రత్యేకధర్మమును నిర్వర్తింపలేకపోదురు. ప్రత్యేకధర్మము చేయుటకు పై జెప్పినరెండును ముఖ్యాంశములు. అవిలేనినాడు నిదియు నుండజాలదు. అందుచే నీసంకరము అంగమునకు ఆవశ్యకమైన మూడులక్షణములను చూపుచున్నది. పైయైదు లక్షణములలో నేదేనిఒక్కటి లేకపోయినచో నయ్యది అంగము కానేరదని చెప్పియుంటిమి. అట్లుండ మూడు కొఱవయైన నీసంకరమును నేమననలెనో తెలియకున్నది. ప్రత్యేకవ్యక్తులు గల రెండుఅంగములను కలిపి ఆయోజనముచే రెంటియందును అంగత్వమునుజంపి రెంటిని నిర్జీవముగాజేసిన చేతనమగు నీహైందవవ్యక్తి కెంతన్యూనత గల్గుచున్నదో చూడుడు. దేహమునా దెవ్వియేని రెండుఅంగములు పక్షవాయువు దగిలి నిష్ప్రియోజనములైనట్లే. రెంటిని దెగనటుకుదమన్న సాధ్యముగాదు. అట్లే నిలుపుదమన్న వృథాభారము. వృథా భారము మాత్రమైన నోర్చుకొని యుండనగునుగాని నీనియునికిచే దేహమురోగావిష్టమైనదని అనుక్షణమునువచ్చు జ్ఞాపకము ఇతరఅంగములనుగూడ స్వధర్మపరాజ్ఞుఖములుగజేసి కొంచెముకొంచెముగా తుదకు వ్యక్తిని సంపూర్ణముగఁ జంపును. హైందవజాతివ్యక్తికిని ఇట్టియసంభావ్యపు విభజనలచే దురవస్థ

యేరాగలను. కావుననే మనకుభాషానిర్ణయతరాష్ట్రములే ఆదర్శములని వక్కాణింపవలెను.

చేతనమునకంగమైన ఒక అంతర్భాగమునకు తాను ఆచేతనముతో నొక్కటియను సమష్టిజ్ఞానమునకుదోడు స్వధర్మజ్ఞానము సంపూర్ణముగనుండుటయేకాక, స్వధర్మమును పాలించుటకు ఆవశ్యకమైన సంపూర్ణశక్తియు నుండవలెను. హైందవవ్యక్తి కంగమగు ఆంధ్రజాతికిని అట్లే. లేనినాడు స్వధర్మపాలనము దుస్సాధ్యమగును. అట్లు సంపూర్ణవ్యక్తిజ్ఞానమును, స్వధర్మపాలనాశక్తియును సంపాదించుట కొఱకై ఆంధ్రులు వేరురాష్ట్రమును కోరునది. ప్రత్యేకరాష్ట్రమందైనచో జాతీయవ్యక్తిని సులభముగా నెలకొల్పవగును. (సంకర) రాజ్యమందీకార్యము కొనసాగదు. జాతీయవ్యక్తి ఆయా జాతులవారి మనస్తత్వమునుబట్టి వృద్ధిబొందును. జాతీయమార్గముల ననుసరించియే నయ్యది పెంపొందును. పొగబండిని రైలువీధిపై నిలిపి ప్రేరేపించిన ఆకమ్ములనే అనుసరించి అదిగమ్యస్థానముచేరురీతిగనే జాత్యుత్సాహము జాతీయమార్గములననుసరించునట్లు ప్రేరేపించినచో జాతీయవ్యక్తిని పెంపొందించుకొనుచు గమ్యస్థానముచేరును. రైలుబండి కమ్ములను తప్పిన నేలగులి శకలములగునట్లే జాత్యుత్సాహమును జాతీయమార్గములను విడిచిన జాతిభ్రంశమునకు హేతువగును. ఇయ్యది నిజపంథానుసరణమున అంతరాయమును సహింపదు. అన్యజాతివ్యక్తి సంపర్కముచే నదిజాతీయమార్గముల ననుసరింపలేక వ్యగ్రమై లక్ష్యముగానలేకపోవును. లేదా, మాత్స్య

న్యాయమున ¹ నావ్యక్తికి చోటిచ్చి తాను స్వరూపనాశము
నొందును. ఇట్లు రాగలజాతీయవ్యక్తివిసర్జనయు, అన్య
వ్యక్తివలంబనమును జాతివినాశన మాపాదించును. నిజమత
సంస్కార మభివృద్ధికి మూలమేగాని, అన్యమతస్వీకారము
జాతిప్రళయసూచకము. అయ్యది మానవసమష్టివ్యక్తిని మూల
మగుటద్రవ్యము. కీళ్లుకీళ్లుసడల్చి ప్రచలనము సాధ్యము కానట్లు
చేయును. అందుచే జాతియందు కట్టుబాటులేక జాతి లయిం
చును. అన్ని భాగములును సరిగానుండిన పనిచేయు యంత్ర
మందు కొన్ని భాగములు తమరూపముగాని, స్థానముగాని,
వ్యాపారములనుగాని మార్చినచో ఆయంత్రమెట్లు పనిచేయును?
చతుష్పాత్తులకుజూచి నాల్గు కాళ్లుండుటచే మృగములు ప్రాము
కముగా పడుటలేదు అనుసద్దేశముతో మానవుని దేహమందుఁ
గల చేతులుసయుతము నడచుటకు ప్రారంభించిన, వాఁడుచేయు
పనులెట్లు కొనసాగును? కావలెనన్న సాధ్యమైనచో ప్రయత్న
మున మతిరెండు కాళ్ళుసంపాదించుటగాని, లేక ప్రస్తుతముండు
పాదములు పెద్దవిగాచేయుటగాని యుచితముగాని, చేతులను
కాళ్లుగామార్చుట పొటబాటు. అదేరీతిగ మానవసమష్టివ్యక్తి
యందు నిజమతసంస్కార మొప్పునుగాని, అన్యమతావలంబ
నము కూడనికార్యము. చేటుగూర్చును. కావుననే మహర్షులు
“పరధక్మోభయావహః” అని చెప్పియున్నారు. మతమున కట్లొ
జాతీయవ్యక్తికిని అట్లే. వ్యక్తిపరివర్తనము జాతీయసంస్థితికి
మూలచ్ఛేదకరము. కావున ప్రయత్నమున జాతీయవ్యక్తిని

1. Survival of the fittest in the struggle for existence—
Natural selection: The bigger fish eating the small.

పోషింపవలెను. దానికంతరాయమును గల్పించు అంశముల నెల్ల మిక్కిలి జాగ్రత్తో తొలగఁబ్రదోయవలెను. అందువలననే మన జాత్యభివృద్ధికై మనము ద్రవిడులును వీడఁగోరుట, వారి యభివృద్ధికై మమ్ముపాయుమని వారిని ప్రార్థించుట.

ఆత్మజ్ఞానమునకై పాటుపడుయోగీశ్వరు లేమిచేయుచున్నారు? ఆత్మ సర్వవ్యాపియనియు, దానికంటె వేరైనది లేదనియు గురుముఖముగా నెఱిగియు, అనుభవరీత్యా తెలిసికొనుటకై, ఆత్మయేదనిఁచఁచుచు ‘ఇదియూ? అదియూ?’ అనిప్రశ్నించి, ‘నేతి నేతి’ అనిదృశ్యప్రపంచమునంగల వస్తువుల నెల్ల పరిత్యజించి తుదకేదియుఁగానక యోగసమాధియందన్యగ్రమస్కులై కూర్చుండి ఆత్మంగని, సంపూర్ణముగ దాని స్వరూపమునెఱిగి సమాధినుండి జ్ఞానసత్వముతో వెలువడి ఆత్మ సర్వవ్యాపియనియు, తానేసర్వచునియునెఱిగి, భూతహితమే తనహితముగా నిర్ణయించి లోకహితార్థమే జీవించుటలేదా? అట్లే ఆంధ్రజాతియు తనవ్యక్తిస్వరూపమును, సంపూర్ణశక్తిని అనుభవముచేనెఱుంగఁగోరి “మేముద్రవిడులముకాము, మేము కర్ణాటులుకాము” అనివారినందరినుండి తాత్కాలికముగా వేర్పడఁగోరుట. యోగి ఆత్మజ్ఞానముగలిగిన వెనుక సమాధినుండి వెలువడి లోకక్షేమమునకై జీవించునట్లే, ఆంధ్రులును జాతిజ్ఞానమును జాతిసమాధిచే సంపాదించిన వెనుక అరవలక్షేమమే కర్ణాటులక్షేమమే తమదని తెలిసి వారిహితమునుసయితము తలపెట్టి తదర్థము తమప్రాణముల నర్పింపఁగలరు. ఆత్మజ్ఞానసమార్జనకు సమాధియొక్కటియే మార్గమని వేదాంతశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుటలేదా? ప్రత్యేకవ్యక్తికి ఆత్మజ్ఞానసమార్జమునకై య్యది

శాస్త్రమో, యేప్రక్రియయో, సమష్టివ్యక్తికిని అదేశాస్త్రము, అదేప్రక్రియ. కావున పైనవ్రాసినదంతయు కావ్యమును, అలంకారమును కాదు. శాస్త్రము. దీనంజేసియే అంధ్రులు ఇతరజాతులనుండివేర్పడి జాతిసమాధియందు గూర్చుండ నలెను. అట్లే ద్రవిడులును, అట్లేకర్నాటులును. అట్లుజేసినగాని ఆయాజాతులవారికి వారివారిజాతిసత్వము సంపూర్ణముగ తెలియజాలదు.

అంగసంస్థానమునంగల అంగములకు ఆత్మజ్ఞానముగలిగి ఆత్మసత్వము సంపూర్ణ విలసనమునొంది, అన్యోన్యవశ్యకత అనుభవపూర్వముగ మనస్సుననాటినగాని ఆయంగసంస్థానము సజీవముకానేరదు. సజీవమగువఱకును అంగసంస్థానమునంగల అంగముల సన్నిహితవ్యవస్థ పరస్పరావరోధకమై రాపిడిచే కలహోగ్నుల ప్రజ్వలింపజేయును. మానవశరీరము సజీవముగా నుండునపుడు, కాలిక్షేమము నోరును, నోటిక్షేమము కాలును గోరుచు అన్యోన్యానుకూలతమై ప్రవర్తించు ఈయంగసంస్థానమే, శరీరము నిర్జీవమై శుష్కించిన పిమ్మట అంగములొకటితో నొకటికొట్టికొని ఆసంపూర్ణణముచే కాలక్రమమున సశల్యముగా జీర్ణించిపోవును. కావున నిర్జీవమైన దేహమునందు అంగాంగ సన్నికర్షము ప్రళయమునకును, సజీవమైనదేహమం దదే అంగాంగసన్నికర్షము పరస్పరాకర్షణమునకును, ప్రేమానుబంధమునకును, ఐకమత్యమునకును హేతువు. కాబట్టి యే ఐకమత్యమునకు అంగాంగసన్నికర్షము చాలదు. అంగసముదాయమునకు జీవముకూర్పడియెడల అట్టిసాన్నిధ్యము చేటుదెచ్చును. అంగాంగపరస్పరావశ్యకత మనమున అనుభవపూర్వముగా నాటినగాని .

అంగసంస్థానము సజీవముకానేరదనియు, అట్లు నాటుటకు సంపూర్ణమైన ఆత్మజ్ఞానమలనడవలెననియు ఆత్మజ్ఞానమలనడుటకు సమాధియే మార్గమనియు పైనజెప్పియుంటిమి. కాబట్టి, మన యరవసోదరులును, కర్ణాటసోదరులు, మనమును నిజమైన ఐకమత్యముగలిగి మనవ్యాపారములయందు సజీవముగాను, వివేకముతోడను వర్తింపవలెనన్న నీమూడుజాతులవారును అన్యోన్యమునీడి జాతిసమాధిచే ఆత్మసత్త్వములను, ఆత్మధర్మములను ఎఱుగవలెను. అటుపిమ్మట ఐకమత్యముసాధ్యపడునేగాని ఇప్పటి మన సన్నిహితవ్యవస్థయు, యాదృచ్ఛికసంయోజనమును అన్యోన్యవైషమ్యములకును, జాతిపరస్పరహింసలకును మనల నీడ్చుకొనిపోవుచున్నది. అన్ని పక్షములవారికిని ఔమకరంబగు నీవిభజనమూలమున ఈజాతులవారికి పరస్పరస్నేహభావము పెరుగఁగలదు.

మఱియొకవిశేషము. జాతీయాభివృద్ధి జాతీయమార్గములనే సమకూరవలెనుగాని అన్యజాతిమార్గముల కాదని చెప్పియుంటిమి. అన్యజాతిమార్గములు, అన్యజాతిమనస్సరణియు అవలంబింపబడి భాషావ్యక్తిని జాతివ్యక్తిని వినాశనమొందించును. అన్యజాతిమార్గములు అన్యభాషాభ్యసనముచే ప్రాపితములుగును. ఈసందర్భమున అన్యభాషావలంబనముచేఁగలుగు లాభనష్టములను సంపూర్ణముగమనస్సునకు దెచ్చుకొనవలెను. అన్యభాషాగ్రహణము కొన్ని సమయలం దుపకారియేగాని మఱికొన్నిటిలో వారింపరాని ముప్పునుదెచ్చిపెట్టుచున్నది. అయ్యది భాషాభ్యసనముచేయువారి మనస్తత్త్వము ననుసరించి యుండును. పులిపిల్లను కన్నెఱుగక పూర్వమేదెచ్చి గొర్లతో బెంచినపిఱికి

యగుచున్నది. స్వజాతిజ్ఞాన మలవడినవెచుక దానిందెచ్చి గొర్ల
తోడనేబెంచిన దినమునకొక గొట్టెను భక్షించి స్వజాతివ్యక్తిని
మఱింతబలపఱచుకొనును. అట్లే జాత్యభిమాన మంకురింపక
పూర్వమే ఒకపసికూనను అన్యభాషయందు ప్రవేశ పెట్టినచో
వాడు స్వజాతివ్యక్తిగోలుపోయి, అన్యజాతివ్యక్తియగును స్వీక
రించి పుట్టుచుచే స్వజాతీయుడైనను విశేషభాషలేచేతను కార్య
వ్యాపారములచేతను విజాతీయుడగుచున్నాడు. అట్టివాడు
కాళిదాసు చెప్పినట్లు “వర్ణమాత్రేణోష్ణః” వర్ణముచేతనేనట్లని
వాడు. అన్యతః పరదేశీయుడే. వానిమనస్సరణయును పూరి
పోవును. అన్యజాతిపద్ధతులయందు గౌరవముహెచ్చును హెచ్చు
ను స్వజాతిమార్గములయందును స్వజాతిపద్ధతులయందును
ఏవగింత వొడమును. యుక్తియు శక్తియు వివేచనయును. ఈవై
పరీత్యములు గాననగుట సరియేగదా. అట్లుగానిపట్ల సయితము
ఈస్వజాతి సంప్రదాయవైముఖ్యము సువ్యక్తమగుచున్నది.
ఇయ్యది నేటిఆంగ్ల విద్యోపనీతులయెడ మెండుగగన్పట్టును.
వీరిలో నుత్కృష్టులులేరని మామూలయముగాదు. కాని
ఆంగ్లభాషాధిగములలో విశేషభాగము స్వజాతివ్యక్తిని గోలు
పోయినవాడే. వారిమనస్తత్వ మెట్లుమారినది ఈచిన్నసందర్భ
ములలో తెలియఁగలదు. ఏడవసంఖ్యను వర్జించుట వారికి
మిక్కిలి పరిహాసాస్పదముగా నుండునుగాని, పదమూడవసంఖ్య
(The unfortunate number) ను వర్జింపకపోయిన వారికి
గౌరహానియు, నాగరకతకు లోపమును. ఆదివారములయందు
పనిపాటలు చేయకుండుట సుబోధ్యమేకాని, చతుర్దశి అమా
వాస్యలయందు శైలవిడుటకు కారణములు దురూహ్యములు.

ఆదినుండియు విజాతివిద్యనారంభించినవారి దుర్నితి వర్ణించుట కడుంగదాదుఃఖకరము. తమ పెద్దలమర్యాదలు, వారిజ్ఞానము వారిచరిత్ర వీరికెంతమాత్రమును దెలియదు. వారునేర్చుకొను జ్ఞాన మన్యదేశీయులదే. వారికిదెలిసినజ్ఞానములు, కవులు, విద్వాంసులు అన్యదేశీయులే. ప్రస్తాపనవశమున వారుప్రయోగించు చమత్కారవాక్యము అన్యదేశీయములే. వారిహృదయమున కెక్కినవి అన్యదేశీయపద్ధతులే. నిరంతరసాంగత్యముచే వారి హృదయమందు జనించు విద్యావిషయికమగు నభిమాన మంతయు అన్యదేశీయులయందే. ఈచిన్న సందర్భమునుఁ జూడుడు. మనదేశమందు గణుతి కెక్కినట్టియు, సర్వశాస్త్ర పారంద్యశ్వినులగునట్టియు సంస్కృత పండితులెందఱోయుండఁ బోరాదేశమున “యత్రవిద్యజ్ఞోనాస్తి పూజ్యస్తత్రాల్ప ధీరపి నిరస్తపాదపేదేశే హేరంహోపిద్రుమాయతే” అన్నట్లు మేకపోతు గాంభీర్యముదాల్చి సంస్కృతమును ఆంగ్లేయ జర్మనుభాషలలో వ్యాఖ్యానము చెప్పనట్టి ‘యూరోపియన్ స్కాలర్స్’వద్ద మనవారికి సంస్కృతమందు యోగ్యతాపత్రములు కావలసివచ్చినది. క్రొత్తయొకవింత ప్రాతయొకరోత గదా! ఈదేశపువిద్యలు మిథ్యలు. వాల్మీకివ్యాసకాళిదాసాది కవులు మనదేశములోనుండిన సంగతియే వారికితెలియదు. అథవా తెలిసినను ‘కాళిదాసా is the Shakspeare of India’ అని (Shakspeare) షేక్స్పియర్ కు రొమ్ములవఱకువచ్చునా, బుజములవఱకువచ్చునా? అనిసరిజూచినగాని కాళిదాసుని నాట కకళావైదుష్యమును, అలంకారసౌమమార్యమును వీరికి మనోగోచరముకాదు. తృప్తియునులేదు. (Telegue is the Italian

of the East.) అని చెప్పినంతవఱకును వారికి తెలుగుభాష గొప్పదనము భావవీధిఁ గన్పట్టకు. మనవస్తువులలో నే దాని యొక్క అంతస్సారము కనుగొనవలెనన్నను యూరోపులో దానికి సరియైనదానిని మానముగాఁగొని దానితోపోల్చిచూచిన గాని వారికి దానివెల తెలియదు. మఱియు, అజ్ఞాతనాముఁడగు బియ్యువుల్ ప్ అనువాఁడు వ్రాసినక్షుద్రకావ్యము రామాయణ మహాభారతములకంటె స్తుతిపాత్రము. ఛాసరువ్రాసినచిట్టెలుక కోడిపుంజుకథలు కథాసరిత్సాగరముకంటె ప్రీతిపాత్రములు. దేవాలయములు నింద్యములు. అచట నటవిటగాయకులు చేరుదురు. చెర్చెన్ శ్రేష్టములు. అచ్చట మ్యూసిషియన్, లవర్స్ డాన్సర్స్ చేరుదురుగాదా! సౌందర్యసారము ఈదేశస్థులకు బాగుగా తెలియదు. సౌందర్యశాస్త్రము వీరభ్యసించియుండలేదు. వీనిలో నేదైన బాగుగనున్నదని యూరోపియనుడెవ్వడైనఁ బల్కినయెడల నదిమాత్రము గౌరవనీయము. ఇచ్చట నుండు గొప్పవిషయములు వారు కనిపెట్టనలయును. గొప్ప వారిని వారంగీకరింపనలయును. తనతండ్రి ప్రతినినము వేద మగ్రతములు పఠించుచుండినను, బాలుకు “Max Muller discovered the Veda” అనువాక్యమును రోకటిపాటచేయుచుండవలయును. ఆ వేదమునకు మనకు నెంతదూరమో! దానింగనిపెట్టుటకెంత శ్రమపడవలయునో! ఎంత మహాపకారి యీ Max Muller?

స్వజాత్యైన్నత్యమునందును, స్వదేశగౌరవమునందును విస్మృతిమాత్రముగలిగిన కొంతమేలు. ప్రస్తుతము మనదేశమునకు మహాపకారముచేయుటకువచ్చిన మిషనరీలు, వారిమత

స్థులును, వారితో సమానవిద్యావంతులగు ప్రభుత్వమువారును
 స్వస్వలాభమునుగోరువారై ఈదేశీయుల కాంగ్లభాషగఱపుటకు
 సమకట్టినవెనుక దేశమునంగలిగిన యనర్థము లపారములు.
 స్వజాతిద్వేషము, స్వమతగర్వాణము, స్వభాషానిరసనము, స్వ
 వేష వైషమ్యము, స్వబుద్ధిపారతంత్ర్యము, స్వఛైర్యత్యాగము
 స్వత్వనాశమును సంభవించినవి. ఉగ్గుపాలుద్రావుకాలము
 మొదలుకొని ఇంగ్లీషుపుస్తకములును, వారిచేనియమింపబడిన
 తెనుగుపుస్తకములును చదువుబాలురకు, దురభిప్రాయములు
 శిలాక్షరములై వారిమనంబులనిలుచును. దినదినము ఉపాధ్యాయులు
 మనపెద్దవారి మూర్ఖత్వమునుగుఱించి, వారిఛాందస
 మునుగుఱించియు నుపన్యసింపుచుండును. మిషనరీపాఠశాలల
 యందు బైబిలుసయితము చదివింతురు. ఇంతకన్న జాతిహత్య
 వేటుగలదా? అన్యమతయోధులగు మిషనరీవీరులు తమకుసమా
 నులై వేదాంతశాస్త్రవేత్తలగుపండితులతో మతయద్ధమజటి
 గింపవలయునా? లేక చెప్పినదెల్లనమ్ము బాలురతో తమయ
 కృత్యము బూనవలయునా? తనదేహబలమునిరూపించుటకై
 మనగ్రామమునకువచ్చినమల్లవీరుఁడు మనగ్రామమున మల్లు
 రెవ్వరైనగలరాయని విచారించును. ఎవరైననున్నవారిని లడా
 యికి పిలుచును. లేనిచో యుధేష్టముగాజనును. కానిగ్రామ
 బాలురతో తనబాహుబలమునకుం బనిబెట్టునా? దేహబలవిష
 యమునంగల న్యాయము బుద్ధిబలవిషయమునం జెల్లదా? అది
 యేమికిర్మమో, క్రిస్టియనుమిషనరీలవిషయమున చెల్లదు. పూ
 ర్వము మనదేశమున మతస్థాపకులగుశంకరుఁడు మొదలగువారు
 దిగ్విజయముచేసినపుడు అనేకనగరములకుంబోయి మండన

మిశ్రాదులతో వాగ్యుద్ధముబెట్టుకొని వారినిజయించిరికాని గ్రామబాలురకు బైబిలుచెప్పలేదు. ఇపుడుక్రిస్టియనుమిషనరీలు అటుకాదు. ఎక్కడవిద్వాంసులులేరో అదివారికు తమస్థలము. ఎవరువిద్యాహీనులో వారుమతబోధకర్దులు. ఇట్టివారివర్తనమునంగల జ్ఞానభీరుత్వము మిక్కిలగర్హ్యముగదా! అయినను పీరుమనబాలుర కుగ్గుపాలతో పోసిన విదేశభాషములు మనదేశీయసంస్థితికి వేరుపులుగులై తొలుచుచున్నది. మనది ఆనిన దేదైనను మనవానికిపుడు కంటగించుచున్నది. స్వదేశితత్వమును చర్చించుచో భారతీయులలోచగ్రణ్యజగ్రాహనంద. కె. కుమారస్వామిగార్లు వ్రాయుచున్నారు 'ఆంగ్లవిద్యాధికులమనుకొను మనమే, మహాసభల నలంకరించుమనమే, ఆనుశాసనికసభల జోక్యముపుచ్చుకొను మనమే, జమీనులనేలు మనమే, న్యాయస్థానముల నధికనరుమానములనార్జించు మనమే, అకారణముగ హైందవమైనప్రతిదానిని ద్వేషించి గర్హించుచున్నారము. ఇట్టిద్వేషముచేతనే మనము హైందవశిల్పుల నధఃపతితులగాఁజేసితిమి. తప్పుమనయందుండెనని మనము తెలియనేరకపోతిమి. ఆంగ్లేయవాస్తుశాస్త్రముననుసరించికట్టినగృహములలో తప్పు నివసింపక పోతిమి. నవనాగరకతయని మెడకట్టలును (Collars) మెడకుచ్చలును (Neckties) ధరించితిమి. కలెక్టర్ల బంగళాలదర్బాజులలో కూర్చుండుట శౌరమని భావించి అట్లా నర్చితిమి. కుర్చీలపై కూర్చుండి చంచాలతోభుజించుట నేర్చితిమి.' ఇంక నాగరకత, అభివృద్ధిపేరుబెట్టి ఎన్నియో అసంభావ్యపుకార్యముల నొనర్చితిమి. ఇవన్నియు దేనిఫలములు? స్వజాతివ్యక్తిజ్ఞానము కుదరకమునుపే అన్యభాషనుపఠించుటచేతనే

యనక తప్పదు. నిజజాతీయతత్వము బోధపడినవెనుక అన్య భాషాపరిచయము పరిజ్ఞానమునకు మెఱుఁగిడునేగాని, దత్పూర్వము జాతీయపరిజ్ఞానాంకురములను మొదలంట గిల్లి వేయును. కావున ప్రతిమనుజునకును జాతీయవ్యక్తిజ్ఞానమలవడు నటకును దేశభాషయే కఱపవలెను. పిమ్మటనై చ్చికముగాను, ఆభిమాని కముగాను విదేశభాషలనేర్పినచు వ్యక్తిస్వాస్థ్యమునకు సంకటము గలుగనేరదు. లాభమునుచేకూరుచు. ఇదియే భాషాభ్యసన తత్త్వము.

ఇందొకరహస్యము గలదు. అభ్యసింపబడుభాష రాజభాషయైనచో నందలిముప్పుమెండు. రాజ్యకార్యనిర్వహణమున కై రాజులు తమభాషయందు నిపుణులైనవారికి ఉన్న తోద్యోగములొసంగి గౌరవించి, బిరుదులొసగుచుండ స్వదేశభాషాపండితులు నిరుత్సాహులై కాలక్రమమున భాషాభిమానమును పోవిడుతురు. రాజభాషయన్నంతమాత్రముననే, రాజనామసమ్మోహమున దానియందాదరము జనించుచున్నది. అట్టి ఆదరమునకుఁ దోడు, రాజభాషాపండితులు బహుమానములు బడయ ఆయాదరముగౌరవై, రాజభాషయొక దేనభాషయనియు, దేశభాషప్రాకృతుల భాషయనియు, దేశభాషాపండితులు మనుష్యమాత్రులై యుండ రాజభాషాపండితులు అతిమనుజులనియు, భ్రమయొకటి కలుగుచున్నది. ఇట్టిభ్రమకు కేవలము దుర్మోహమే కారణము. జనసామాన్యమునం దీదుర్మోహము గలుగుటయు, ఉగ్గుపాలతోటి షరభాషనేర్చుటచే జాతిస్వభావ మెఱుఁగకనేరక, జాతీయందున్న హర్ష హృదయులు కాజాలక,

అన్యదర్శములస్వీకరించి, అన్యమార్గావలంబులై అన్యదేశీయ
తుల్యులగు నీరాజభృతకులు, ముత్యపుచిప్పలన్నియు నొక్క
చోటను, నత్తగుల్లలన్నియు నొక్కచోటన న్నట్లు, ఒక్కొక్క
జేరి అధికారరంగపూరితులగుట, జనసామాన్యమును తృణీక
రించి నిరిసనభావముతోజూచి తమ్ముగౌరవించుకొనుటయు, రాజ
భాషాభిజ్ఞులకును, తదితరులకును, అత్యంతఅంతర మేర్పడుచున్న
ది. ఇట్లు కేవలము కృత్రిమమై, దుర్మోహమాత్రమున నేర్పడిన
ఈ యంతరముచే ప్రాధాన్యముననుభవించు విదేశభాషాపండి
తులు తమ్ములగుటించి నాగరకులనియు, జనసామాన్యమును
గుటించి మూఢులనియు, ప్రాకృతులనియు ప్రవర్తనముచేతను,
సంభాషణలచేతను, దుర్విచేష్టలచేతను నాడుకొనుటచే అశక్తు
లును, అధికారవిహీనులును, నిరుత్సాహులునగుజనులు తమ్ము
మూఢులనియేనమ్మి మఱింతనుర్మోహమునకు లోబడుదురు.
ఈ దుర్మోహప్రభావమున, భ్రమరకీటన్యాయమున జనులు
వాస్తవముగా మూఢులగుదురు. అప్రయోజకులును, కార్య
మునం దసమర్థులును అయ్యెదరు. ఇట్టిదుర్మోహమునుగుటించి
యెంతజెప్పినను దానిప్రభావము మనోగోచరమగుట దుస్సా
ధ్యము. దానినిగొంత వివరించెదము. పాఠకమహర్షులు విష
యాంతరాత్మికచుణము సహింతురుగాక.

మానవునకుంగల యజ్ఞానమే మోహమనిపించుకొనును
గదా? తానెంతయో తనబలమెంతయో యథార్థముగా నెఱుఁ
గుట జ్ఞానము. విపరీత మజ్ఞానము, లేక మోహము. తాను విను
మాటలంబట్టియు, ఇతరులబోధలంబట్టియు ప్రతిమానవునికిని .

స్వవిషయమునగాని, పరవిషయమునగాని కొంత యజ్ఞానముండ నేయుండును. ఆర్థిక¹విషయమునశక్తిత్రయములో ప్రధానమగు నుత్సాహశక్తికి సజాతీయములగు ధైర్యస్థైర్యశౌర్యాది గుణములు మనస్తత్వసంబంధములుగావున నీపక్షమున స్వాతిశయభావము, పరబలతృణీకరణము ననురాజసగుణజన్యములైన భావవిశేషపోషకమగు నాత్మోత్కృష్టతా బుద్ధి గలిగియుండుట సమ్మోహమగును. అద్దానివిపరీతములగు నైశ్చయైశ్వర్య హౌస్య దౌర్బల్యభీరుత్వాదులైన అర్థనాశక గుణోత్పాదకములగు తామసగుణజన్యభావ విశేషములచే హృదయమాక్రమింపబడుట దుర్మోహమగును. అతిశయభావముగాని, దీనభావముగానిలేకుండుట విమోహమని చెప్పవచ్చును.

పూర్ణజ్ఞానపరిపాక రూపమగు విమోహస్థితివిషయము ద్వంద్వాతీతమై సామాన్యముగ లోకోత్తరాంశ మగుటచే నార్థికవిషయముల నద్దానినటుంచుదము. పైవివరించిన రీతిని ఆర్థికప్రకరణమున సామర్థ్యసంపాదకమగు సమ్మోహమును, అసామర్థ్యతాప్రభవమగు దుర్మోహమును నిరంతము జనుల యొక్కయు, జాతులయొక్కయు మనముల నావరించి వారి యభివృద్ధివినాశములకు మూలాధారమై పనిచేయుచునేయుండును. సమ్మోహదుర్మోహములు రెండును ఆరోపణచే గలుగునవియే అయియున్నవి. ఈయారోపణ స్వకృతమైనను గావచ్చును. పరకృతమైనను గావచ్చును. కాని సామాన్యముగా పరమూలకారంభమైన ఆత్మమూలకావసాన మగుచున్నది.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము,

శ్రీ లక్ష్మణము,

ఆంధ్రమహాద్యమ తత్త్వము.

౨౯

ఆరోపణ విద్యయొక్క స్వభావమును, మహిమమును
ఇంచుక తేటపఱచినగాని ప్రకృతవిషయమున దానివలనఁ గలుగు
లాభనష్టములు సంపూర్ణముగ తెలియరావు. మనస్సునకు
గొప్పదుర్గుణయొకటిగలదు. పదిమారు లేదేనియొక యభిప్రాయ
మును పట్టుదలగానారోపించుచుండిన నెడల అట్టియభిప్రాయ
మును నిశ్చితముగా నదిస్వీకరించును. అట్టియభిప్రాయము
యుక్తియుక్తముగాగాని, వాస్తవముగాగాని ఉండవలయునను
అవసరములేదు. ఎంతదురభిప్రాయమైనను అదియుక్తియుక్తము
గను, నిర్వివాదముగను దోచును. ఇందుకు వేసవేలుగ నుదా
హరణములీయవచ్చును. హిందువులకు విగ్రహారాధనయంత
ఉపయుక్తముగు విషయములేదనుట కరతలామలకముగ దోచు
ను. కాని క్రైస్తవులకును, మహమ్మదీయులకును అయ్యది
దూష్యమనువిషయమునిర్వివాదాంశము. పినతండ్రికొమార్తెను
వివాహమాడుట దూష్యమనువిషయమున హిందువులకు సందే
హములేదు. దానికికారణము వారారయబోరు. మహమ్మ
దీయులకంతకంటె సొబగైనట్టియు, న్యాయమైనట్టియు విషయ
ముదోచదు. సకలజీవరాశియు మనుష్యునికెద్దియో యొకఉప
యోగమునకై దేవుఁడుసృజించెనని పాశ్చాత్యులు నిర్వివాదము
గనమ్ముదురు. అదివిపరీతముగను, హాస్యాస్పదముగను, ప్రాచ్యు
లకు నిర్వివాదముగదోచును. ఈవిధమైన నమ్మకములును,
భావములును, శైశవముమాదిగా పరిసరములనుండి గ్రహించిన
ఆరోపితాంశములే. ఇవి గుణగుణవివేచనకు విపరీతములై బల
వదభిమానములపైతము గల్పించుటకు కారణభూతములైనవి.
అట్లేదురభిమానమును గల్పింపగలవు. మానవుని అభ్యున్నతి

అధఃచ్యుతులు వానిమనోవైఖరి ననుసరించి యుండునుగాన నివియు ఆరోపితభావసూత్రాధారములే. ఆరోపితభావములు ఉత్సాహసంధాయకములై సమ్మోహవిషయికము లైనచో మానవుడుచ్చస్థితికి రాగలడు. అట్లుకాక ఆభావములు దుర్మోహజనకములైనచో వాడుపదభ్రష్టుడగుచున్నాడు. సమ్మోహపరవశుడైనవాడు అమానుషకార్యము లొనఁచుటయు, దుర్మోహభిహతుడైనవాడు కదలమెదలలేక విస్మృతిజెంది మృతకల్పుడగుటయు శాస్త్రసిద్ధము. అట్లే సమ్మోహపరవశములై జాతు లున్నతదశం బొందుచున్నవి. దుర్మోహవివశలై అధఃపతితములగుచున్నవి. ఇపుడు ప్రాచ్యప్రపంచమందుండు జాతులకును ఇతరజాతులకును నిదియేభేదము. ఆంగ్లేయ జర్మను మొదలగు జాతులవారు సమ్మోహము కల్పించుకొని తదితరుల కంటె తాము అత్యుత్తములను బ్రాంతిని పోషించుకొనుచున్నారు. ఈబ్రాంతియే, ఈసమ్మోహమే కాలక్రమమున ఆభిజాత్యమను ఉత్తమగుణమును వారియందు నెలకొల్పుచున్నది. ఇయ్యది పెఱుగనుపెఱుగను ఉత్సాహమునకును జాత్యభిమానమునకును కారణమగును. సమ్మోహరోపణము వలన జాతు లెట్లున్నతస్థితిని బొందుచున్నవో దుర్మోహరోపణచే నట్లే యవి వ్యక్తిభ్రంశము నొందుచున్నవి. ఇయ్యది యెఱిగియే పాశ్చాత్యులు తాము ఆక్రమింపదలచిన ప్రదేశములకు ముందుగా మిషనరీలను బంపుట. మిషనరీ లేదేనియొక దేశమునుజేరిన దినమునుండి ఆదేశమునకు హీనదశప్రారంభమగుచున్నది. వారిపనియేమన “మీవారికి మతములేదు. మీవారికి సంఘసంస్థితులులేదు. మీవారికి నాగరకతలేదు”

అని కన్నెఱుగని పసిబాలురకును, అల్పవిద్యావంతులకును ఆరోపించుట. లక్షమార్లారోపించిన గోడ కేని ఒకరాయి రాలదా? ఈ ఆరోపణ విద్యాప్రయోగము జఱుగనుజఱుగను ఆదేశస్థులలో కొందఱేని వారినినమ్మి వారిపక్షమవలంబింతురు. అప్పటినుండియు ఆజాతివారు కీలూడినబొమ్ములవలె వికావికలై పోవుటప్రారంభింతురు. అటుతర్వాత ఆదేశస్థులను జూరఁగొనుట నిమిసపుబని. ఈకుత్సితము నెఱిగియే జపాను దేశస్థులు సయితము తమసామ్రాజ్యవ్యాపకమునకై దేశముల జయింపఁగోరి ముందుగా ఆయాదేశములకు బౌద్ధమతబోధకులగు మిక్షణానీలఁ బంపఁజూచుచున్నారు. ఆధునిక ప్రపంచమందు జనులుజేయు పారమార్థికప్రయత్నములు సైతము ఆర్థికవిచారగర్భములేగదా! ఇది మిక్కిలి గర్హ్యము.

అన్యభాష రాజభాషయగుట యిట్టిమహాశక్తిగలిగి జాతుల గిట్టించు అన్భతప్రభావముగల దుర్మోహమునకు హేతువు. దానిచే జాతి దినదినక్షీణయై తుదకునశింపనుగూడ నశించును. కావున జాత్యభివృద్ధిగోరువా రిట్టి దుర్మోహమును బారదోల ప్రయత్నింప వలెను. రాజభాషావ్యవసాయకులు దేవకల్పులన్న బాంతి విఱియునట్లొనర్చవలెను. రాజభాషాపండితులన్న తమబొంట్లైయనియు, తమకంటె జాతిసంఘమునందు వారెక్కువ గౌరవపాత్రములుకారనియు, నమ్మకముఁ బొడమజేయవలెను. ఇట్టికార్యమొనరింప శక్తిగలిగినది ప్రత్యారోపణయే. ప్రథమారోపణ సుకరముగాని ప్రత్యారోపణ దుష్కరము. దుర్మోహముచే 'మూఁడును, కష్టుడను, పశుప్రాయుడను' అనిదృఢనమ్మకముతో బాధపడువానికి 'అతి

మనుజుడను, సర్వసమర్థుడను' అను పరిజ్ఞానముబోధించు
 టెంతకష్టపుపని ! స్వభావముచేతనే పిఱికియనుకొనువానిని
 ధైర్యవంతునిగాజేయుట దుస్సాము. కాని ఈశక్తి ప్రత్యా
 రోపణకు కలదు. కావున శ్రేయోభిలాషులెల్ల ఈ ప్రత్యారో
 పణమును ప్రాపింపజేసి విదేశభాషాభిజ్ఞులకును, స్వదేశభా
 షాభిజ్ఞులకును గల యంతరమును జంపవలెను. అయ్యది
 కానినాడు జాత్యభివృద్ధిచేకూరదు. దుర్మోహాంధకారమును
 చీల్చివేసినగాని జాత్యుత్సాహము కలుగనేరదు. లేనిచో జాతి
 ప్రయత్నములు దుష్ప్రభములందు నర్థించి జాతివిలయమును
 అనతిదూరస్థమగునట్లొనర్చును. కావున నెన్నివిధములచేతను
 దుర్మోహము ఛేదించుట కర్తవ్యము.

కాని ఈకార్య మొనరించుటెట్లు ? దుర్మోహమునకు
 కారణభూతమైన యనస్థను బాపుటయేగదా ప్రథమకర్త
 వ్యము. అన్యభాషాభ్యసనము, ముఖ్యముగా రాజభాషాభ్య
 సనము అతిబాల్యమందేజేయుట ఈదుస్థితిమూలమని కనియుంటి
 మి. కావున దేశభాషకు ప్రాధాన్యమిచ్చి దేశభాషచే జాతీయ
 వ్యక్తిపరిజ్ఞానము గలిగినవెనుక ద్వితీయభాషగాను, ఐచ్ఛిక
 భాషగాను రాజభాషను గ్రహించు నట్లొనర్చుట మనకు
 ప్రథమవిధి.

ఇంతవరకు దుర్మోహశోషణము, భాషాగ్రహణతత్త్వము.
 కాని విద్యాలయములందు దేశభాషకు ప్రాధాన్యమిచ్చినంత
 మాత్రమున మనయాదర్శములో, సహస్రాంశముగూడ సిద్ధిం
 పదు. మఱియు వ్యావహారికభాష ఇంగ్లీషుగానుండి, విద్యా
 మయములయందు ప్రధానభాష దేశభాషగానుండుట సాధ్య

ముగాదు. ఆంధ్రేయదొరతనమువారి యశాదార్యముచే నొకవేళ ఆంధ్రేయమును ద్వితీయభాషగా మన విశ్వవిద్యాలయముల వారు పరిగ్రహించినను వ్యవహారములయం దింగ్లీషు అన్యోన్యభావద్యోతకముగాను, రాజసేవాప్రదాతగాను, బహుమాననిర్దేశితగా నుంటుంటి, విశ్వవిద్యాలయముల నిర్బంధముచే దేశభాషకు ప్రాధాన్యము కలిగినను దేశభాషలు మనుజు భాషలే యను దుర్మోహము విద్యార్థులయొక్కయు జన సామాన్యము యొక్కయు మనములనాటుకొనియే యుండును. వ్యవహారమునందు ప్రతిచిన్నవిషయమునకును ఇంగ్లీషు కావలసియుండ, దేశభాషయు దివ్యభాషయేయను సమ్మోహరోపణ కెడముగలుగుటకు వీలులేదు. ఇప్పుడు మనరాజ్యమం దిట్టి స్థితిగలుగుటచేతనే దేశభాషకు పునరుజ్జీవము పోయలే కున్నారము. దేశభాషలయందు వ్యాసరచన (కాంపోజిషన్) ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకుబోవువానికి నిర్బంధముగానుండినను వాని యభివృద్ధి చేకూర్పలేకున్నారము. అయ్యది వేఱుగానొక భాగముగానుండి దానిలో తేరినగాని, పరీక్షలోకడ తేరరని శాసించినపుడుగాని, ఇటీవల దాని నింగ్లీషుతోజోడించి ఇంగ్లీషునందు పరీక్షయగుటకు దీనియందుఁగూడ కావలెనని శాసించినపుడుగాని విద్యార్థి సామాన్యము స్వభావముచే కాకపోయినను నిర్బంధము చేత నైన దేశభాషలందు శ్రద్ధవహింపలే కున్నారు. ఇంక నిట్టిమార్పులు, కుయుక్తులెన్ని జేసినను, విశ్వవిద్యాలయములంగల మనహైందవులమనోరథములు కొనసాగఁజాలవు. కారణభూతములైన యంశములజోలికిబోక పై మెఱుగులెన్ని జేసిన నేమిప్రయోజనము? నిప్పునుచల్లార్చక పొగకే.

మాదిరిగొట్టము పెట్టినను పొగవచ్చుచునేయుండునుగాని రాక
కమానదు. మట్టిపాత్రమునందు నీరుబోసి మూతబిగించి క్రింద
మంటఁబెట్టినచో అయ్యది ఆవిరిశక్తిచే బ్రద్దలగుచున్నది. అట్లని
మట్టిపాత్రమునుదీసి దానికిబదులు బంగారుదిగాని, యినుపది
గానిబెట్టినచో షగులకమానునా? అట్లు అదివిచ్చుటకుకారణ
మైన లోనీటినిగాని, వెలిమంటనుగాని తొలగింపవలెను. అంత
వఱకెన్నిపాట్లుబడినను, పాత్రమువిచ్చెనని యెన్నివిధముల విల
పించినను నిష్ప్రయోజనము. అట్లే ఒకసందర్భమున వేశమున
మొకకారణ మొకఫలమిచ్చిన అదేసందర్భముల నదేకారణము
వేఱొకఫలము నెన్నిప్రయత్నముల నియ్యజాలదు. కావున మన
దేశమందు దుర్మోహమునకు మూలమైన భాషాసందర్భముల
నేర్పఱచి (ఆంగ్లేయమును వ్యావహారికభాషగానుంచి), వానిని
మార్చక, మనమిప్పుడు విచారపడు దేశభాషాదైన్యమును బో
నాడవలెనని మనవారు విశ్వవిద్యాలయములందుజేయు కార్య
ములెల్లను నిరర్థకములు, మతిమాంద్యమూలములును. విద్యా
ర్థికి తనయావజ్ఞీవపర్యంతమును ఇంగ్లీషుభాషయే వ్యవహార
ములయం దేడుగడయనియు, అయ్యదిరానినాడు తాను జీవయా
త్రఁజేయుట కష్టమనియు దృఢనమ్మకముఁ గలిగియుండ నిష్ప్ర
యోజనకారియై, దుర్మోహపరవశుడైన అతని దృష్టికి మూక
భాషగా గోచరించు దేశభాషయందు శ్రద్ధయేరీతిని జనించును?
మనమొకవేళ ఆందోళనముచేసి దేశభాషాపఠనమే దేశసేవ
యని బోధించినను ఆయాందోళనమున కీసందర్భముల నెంత
ఫలము గలుగవచ్చునో నంతియకాని విశేషించిరాదు. అదియు
మనమిప్పుడు కన్నులారఁ జూచుచునేయున్నారము. దేశభాషా

పక్షపాతియైన యాందోళనము జటిగిన బంగాళాంధ్రదేశముల దేశభాషల విద్యార్థులశ్రద్ధఁ జూడుఁడు. ఏమియులేని యరవదేశమునఁజూడుఁడు. పూర్వరాష్ట్రములయం దాందోళనఫలము తెలియుచునేయున్నది. కాని సందర్భములన్నియు ప్రతికూలమగుటచే ఆందోళనమునకుఁగల ఫలము కలుగలేదు. ఏలననగా మనము కారణముల నిర్మూలింపక 'అదితీసియది, ఇది తీసి యది' మార్పుచున్నారము. ప్రథమభాష తెనుగుగా నేర్పినగూడ తెనుగునకు మంచిదినములురావు. దుర్మోహము విఠియదు. దుర్మోహమును ధ్వంసముజేయవలెనన్న తెనుగును వ్యావహారికభాషగా నొనర్పవలెను. దేశభాషను ప్రథమభాషగా నొనర్చుటయే రెండుభాషలవారిని జోడించిన రాజ్యమందు మిక్కిలికష్టము. అట్లుండ వ్యావహారికభాషగా నొనర్చుట అట్టిరాజ్యమందు మఱింత దుస్సాధ్యమేకాక, అసాధ్యము నైతమగును. రాజ్యమునం దొకమూలముండి మఱియొకమూలకు రాకపోకలు జఱుగుచుండ వ్యావహారికభాషలు రెండగుటఁ బరస్పరము స్పర్ధించును. అట్టిస్పర్ధ చేనవి పరస్పరము జంపుకొని మాడవదగు అన్యభాష స్వేచ్ఛావిలసనమున కెడమిచ్చి తాము నశించును. దేశభాషల వ్యావహారిక భాషలుగా జేసినగాని దుర్మోహము నశింపదనియు, అయ్యది నశించినగాని దేశక్షేమము సమకూరదనియు నిదివఱకే నుడివియుంటిమి. కావుననే ఆంధ్రులు ఇరుబాసలవారికిని క్షేమముగలుగు తెలుగువిచారించి చెన్న రాజ్యమును ఆంధ్రద్రవిడరాష్ట్రములుగా ద్వైధీకరింపుమని ఆందోళనము సేయుట. ఆంధ్రరాష్ట్రమును విడదీసినచో ఇతరలాభములటుండ తెనుగును ప్రధానభాషగాను,

వ్యావహారిక భాషగాను ఒనర్పఁగలమనియు, అందుచే మనయువకులకు ఇంగ్లీషు వేర్చుకొనుటకుబట్టు ఇరువదిసంవత్సరముల ఆయుస్సు వారికిఁబోసినవారమేకాక, భాషావ్యక్తియు, జాతీయ వ్యక్తియు దినదినప్రవర్థమానములై మహాదుర్మోహశృంఖలముల దెగనటికి స్వేచ్ఛాజీవనమును ప్రసాదింప, తన్మూలమున మన యాదర్శముల శీఘ్రముగా బడయుదుమనియు, వానిచేడు మార్గము ఇదియేతప్ప వేఱొందులేదనియు ఆంధ్రులగు మన యాశయము.

కాని ఇదెంత దుర్ఘటమైనకార్యము? దీనిని చేయుట కాదుగదా, తలపెట్టుటగూడ ఇప్పటి మనదుస్థితియందు సాహసముగాతో చెడిని. తెనుగును (మఱియేదేశభాషనుగాని) వ్యావహారికభాషగా నొనర్చినచో మనము ఇంగ్లీషుభాషను విడిచి బ్రతుకు తెట్లనువారును, దొరతనపువా రింగ్లీషువారై యుండ ఇ దెట్లు సాధ్యమగుననువారును, నూటయేబది సంవత్సరములుగా ఇంగ్లీషు విద్యావ్యవసాయముచే మనము నవనాగరికులమగుచుండ నిష్పడేల వెనుకంజవేసి గ్రామ్యజానపదులముగావలెననువారును, దేశభాషలందు నవీనశాస్త్రములు మొదలైనవిలేవే, మనయభివృద్ధి యెట్లుచేకురు ననువారును, మీదుమిక్కిలి ఆంగ్లేయ భాషాభ్యసనమున మనము మునసబులును, జడ్జీలును, డిప్టీ కలెక్టరులునై, ఇపుడు దానిఁబోనాడఁజూచుట కృతఘ్నతయనువారును, జనులు బహుభంగులై యున్నారు. దీనికంతయు కారణమొక్కటియే. హృదయదౌర్బల్యము.

అట్టివారందఱకును . కృష్ణుఁ డర్జునునకుజెప్పిన యుపదేశముఁ జేయవలెను.

మతస్త్యా కశ్మల మిదం విషమే సముపస్థితమ్ ।
అనార్యజుష్ట మస్వగ్య! మపక్వీకర మర్జున॥
క్షేబ్యంమాస్మగమః పార్థ! నైతత్వ య్యుపపద్యతే ।
క్షుద్రం హృదయదౌర్బల్యం త్యక్త్వాత్తిష్ఠ పరంతప॥

ఏకార్యమైన నిదియగునాయని వెనుకకు విఱచుకొని పడిన నదియగుట దుర్లభము. ఉత్సాహము, ప్రారంభము, పౌరుషము ఈమూటినిపాటించి మానవుఁడు ఫలోదయమునుగాంచవలెను. దేశభాషలను వ్యావహారికభాషలుగా నొనర్చుటకు మన కెన్నియో అంతరాయములు గలవు. కాని ఈకార్యము సాధింపలేమనుట పొఱఁబాటు. ఇంగ్లీషువిడిచి బ్రతుక లేమనుట అంత కంటెను పొఱఁబాటు. మీదుమిక్కిలి ఇంగ్లీషుభాషవిడువక పోయిన మనజాతి చాలకాలముజీవించుట దుర్లభము.

మన ఈయుద్యోగమందు ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి చూపింపరనియే తోచుచున్నది. వారుచూపినను, లేకపోయినను వారిసహాయ మితరవిషయములందువలెనే మన మపేక్షింపక జాతీయసత్వమునే నమ్ముకొని కార్యధోరణికింగడంగుట యుత్తమపక్షము. జాతీయసముద్ధరణదీక్ష వహించినవారు స్వబలము చేతనే కార్యముల సమర్థింపయత్నించవలెను. పరసహాయ్యాపేక్ష పెట్టుకొనియుండినన్నాళ్లు మనకు ముక్తిగలుగనేరదు. మనప్రయత్నములకు ప్రతిఫలములసహాయమున కెదురుచూడకుండుటయేకాక, వారివలనఁగలుగు అంతరాయములబేధించు బలము సహిత ముండవలెను. అందువలన దేశభాషల వ్యావ

హరికములుగాఁ జేయ మనమొనర్చుపారంభము అశేషజాతి సముద్యోగమైయుండవలెను. ఈప్రయత్నమునందు మనకు జాతీయమనోనిశ్చయమును, సాత్వికనిరోధములును సుఫలదాయకములు. జాతీయోత్సాహప్రకంపను ప్రేరేపించి, ఒక్కొక్కని హృదయాంతరాళమందును మాఱుమోగునట్లొనర్పవలెను. దేశభాషయందు మనయువకులకు ఆదరమును గౌరవమును హెచ్చునట్లు దేశభాషాపండితులను కవిశిఖామృణులను సన్మానించి; దేశభాషలయందు సారస్వతము నభివృద్ధి పఱచుటయేకాక, సర్వజనలభ్యముగా నొనర్పవలెను. దేశభాష లింగ్లీషుతోదీటుగావను దుర్మోహమును విజేయునట్లొనర్పవలయును. ఇదంతయు మనముచేయగలిగినపనియే. ఈప్రయత్న మిపుడు ఆంధ్రసీమయందు జరుగుచునేయున్నది. ఆంధ్రులహృదయము లుత్సాహపూరితములై ఆంధ్రభాషయందు వ్యవసాయమున కభిముఖములగుచున్నవి. కాని ఇంతవఱకైనది వలసినదానిలో సహస్రాంశమును గాదు. ప్రతియాంధ్రునకును తనభాషయందు పరిచయమును, సారస్వతమందుశ్రద్ధయు, భాషాభిజ్ఞులయందు గౌరవమును సోదరభావమును జనించువఱకును మనమీభాషాపక్షపాతమగు నాందోళనము జఱుపవలెను.

ఇంతవఱకును మనమంతరాయములేక జఱుపఁగలిగినదే. దీనితోసమకాలికముగ మఱొకకార్యము పూనుకొనవలెను. అదేదన పరభాషలయందు వ్యాసంగమును, ఆసక్తియు తగ్గించుట ఈవ్యాసంగము దేశక్షేమమున కనుకూలమేగాని మనకిప్పుడుండుదానిప్రమాణముఁబాడ నది అష్టమవ్యసనముగా నయి

నట్లు తోచుచున్నది. ఈ కార్యమున మనకుకొన్ని సహాయకా
రులైన అంశములుగలవు. అన్యభాష నభ్యసించు వారిసంఖ్య
మెండగుటచే వారియందు గలుగుఅనాదరణము మొదటిది.
వీరిదాటికిని రాజసేవదొరకమిరెండవది. వీనిహాస్యముగొనుచు,
మనమాందోళనముచేయుచుండ, అంగ్లభాషకంటె దేశభాషలే
యుత్కృష్టములని మనవారిమనముల నాటుకొనుస్థితికి శీఘ్రకాల
ములోనే వచ్చెదము. ప్రభుత్వము వారిలో వ్యవహారము
జరుపుసమయమునతప్ప ప్రతివిషయమునందును మనకు దేశ
భాషలే భావద్యోతకములగు అవస్థ బొందుదుము. జాతీయ
మనోనిశ్చయమునకు సత్వము గలుగును. ఇదియే మనకు తర
కార్యములకు సాధనము. మనకు గమ్యస్థానము పిమ్మటనుగ
మము. జాతీయమనోనిశ్చయము సహాయమున మనము పరభా
షావ్యవసాయకుల సంఖ్య తగ్గించగలుగుదుము. జాతివారం
తయు వారిని నిరాదరభావముతోఁ జూచినఁజాలును. జాతియందు
సమ్మానముగలుగఁనియేగదా వారికి పరవిద్యలయం దభినివేశ
ము. అట్లుకానినాడు వారువాని తెలువై నను బోవుటయసంభవము
ఇంగ్లీషుచదువకపోవుట రాజద్రోహముకాదుగదా ? అందుచే
మనముప్రభుత్వమువారియెడ అనపరాధులమయ్యు కార్యము
సాధింపగల్గుదుము. అంగ్ల భాషావ్యవసాయకులు లేకపోయినను
వారిసంఖ్యతగ్గినను ప్రభుత్వమువారు తెలుఁగునే వ్యావహారిక
భాషగా నంగీకరింపకతప్పదు. విధిలేదు. ఇదియే ఆంధ్రోద్యమ
మునొక్క అంతస్సారము. దీనికిజాతీయమనోనిశ్చయము బల
ము. ఆంధ్రప్రత్యేకరాష్ట్రముపకరణము. ఆంధ్రజాతిసముద్దర
ణము, తన్ములమున దేశోద్దరణమును పరిణామములు.

ఆంధ్రోద్యమము హైందవోద్యోగమువలెగాక మిక్కిలి సత్వసారమైనది. హైందవోద్యోగము కొన్ని యనివార్యకారణములబట్టి దుర్బలయైయున్నది. అందులో మొదటిది ఆంగ్లేయ భాషాపోషితులగు¹ హైందవులచేనుద్ధరింపబడుట. ఈవిషయము పైకిచూచుటకు హాస్యాస్పదముగానుండునుగాని తత్త్వము విచారించిన నిందలిన్యూనత తేటపడగలదు. ఆంగ్లేయ భాషా పోషితులగుటచే ఆదర్శవిచారమునందు హృదయసౌష్ఠ్యములేమియు, పాశ్చాత్యమార్గముల శిక్షనొందిన వారలగుటచే హైందవ జాతివ్యక్తిగానలేక హైందవదేశోద్ధారణకు పాశ్చాత్యమార్గములే తార్కికములనుభ్రమయు దీనికిసద్యఃఫలములు. ఇప్పటికిని మన దేశమందు యాంత్రికపరిశ్రమయు, ఆంగ్లేయభాషయును మాత్రమేతప్ప మనకేడుగడ లేదని నమ్మువారెందఱులేరు? ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యమునుండి వారుమనల వెడలఁగొట్టినగాని, ఐరోపా నాగరకతఁబోనాడినగాని మనకు బ్రతుకుచెరువులేదని నమ్మువారెందఱులేరు? ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యము నుండి వారు మనల వెడలఁగొట్టరు. మనకీభయమక్కఱలేదు. ఐరోపానాగరకతఁబోనడువవలెనని మాయాశయముగాదు. కాని యాథాతథ్యముగా తత్పరిగ్రహణము మనజాతివ్యక్తికి చేదుమ్రొంగుటయని తెలియవలెను. ఐరోపాహైందవ నాగరకతల సంయుక్తిచే మనదానికెంతవఱకు మెఱఁగురాఁగలదో అంతవఱకది పరిగ్రాహ్యమేగాని, హైందవనాగరకతను త్యజించి రెండవదానిని గ్రహించుట హిందూదేశమందుఁగల వారిని రూపుమాపి పాశ్చాత్యుల

1 ఇటీవల నియ్యదిమాటినది. ఈ సూత్రము మితవాది సామాన్యము యెడవర్తించును.

నిచ్చట కాపురమిడుటయే అని చెప్పవలెను. ఐరోపానాగరకతను యథామాతృకముగా మన మవలంబించినపిదప మనయందు హైందవమని చెప్పదగినదేదియు నుండదు. జపాన్ చీనాదేశస్థు లభివృద్ధిజెందినమార్గమును ముచ్చటించుచు, టాల్ స్టాయ్ అను మహాసీయుఁడు, చీనాదేశస్థునికి వ్రాసిన లేఖలో నిట్లవివేకులై అన్యజాతీనాగరకతను, అన్యజాతిమార్గములను, అన్యజాత్యా దర్శములను అవలంబించిరని మిక్కిలి చింతించెను. జాతి స్వత్వమునుగోలుపోయి అన్యజాత్యాదర్శములు పరిగ్రహించుటచే ఉభయత్రభక్తిష్టమగు చున్నది. స్వత్వమా నుఁజిచిపోయినది. అన్యజాత్యాదర్శమా స్వజాతిమానసికసంస్థానమునకు సరిపోవు నదికాదు. కావుననే జాత్యుత్సాహమునకు పరిణామము స్వజాతి వ్యక్తిని బలపఱచుకొనుటయేయని విన్నవించియుంటిమి. అట్లే ఐరోపాహైందవ నాగరకతలు రెండును బలపడి అన్యోన్య తృప్త్యద్యోతకములుగాను, అన్యోన్యభోష పూరణములుగా నుండుటయే ఈరెంటి సంఘర్షణకును పరిణామము.

హైందవ్రాద్యోగము బలహీనయైయుండుటకు ప్రబల కారణములలో రెండవదీయాందోళనము అండ్లైయభాషయందు * జరుగుట. ఇది అనివార్యమైన సందర్భమేకాని ఉద్యోగపాటవమునకు మిక్కిలి అనర్థకరము. ఇప్పటికి ముప్పదిమూడుసభలు జరిగినవికాని జనసామాన్యమునకు సంపూర్ణవిజ్ఞానము సమకూరకున్నది. ఈఆందోళనము ఇంగ్లీషుభాషాభిజ్ఞులలో చాల

* ఇదివ్రాసినపిమ్మట కాంగ్రెసుమహాసభ శీతభాషపక్షపాతియు, సామాన్యభాషావాదియునైనది.

మందిని మేలుకొల్పినది. అంతవఱకును సుగుణమేగాని తదితరులకు మన యాదర్శతత్వముగాని ఆందోళనావిధానముగాని దుర్యోధ్యము. దీనియందుగల ఛార్మల్యహేతువరసి దానంగలుగు అవాంతరముల బలము నల్పీభూతముజేయఁ బ్రయత్నింపనలెను. ఇన్ని నాళ్లుకు మనమియ్యది గమనింపకపోతిమి. నేడుఆంధ్రోద్యమముతో నట్టియవాంతరముల లొలఁగఁగ్రదోయు తెఱఁ గేర్పఁజేయు. ఇన్ని నాళ్లును హైందవోద్యోగము జీవము లేనిశరీరమువలె నిలువలేక కూలుచు నెట్లో నిలిచియుండెను. కావుననే మనము స్వరాజ్యమడిగినపుడు ఆంగ్లేయదొంగలీ కల్లోలమంతమంతయు 'ఎదు కేఁజ్ డ్లెన్' పెట్టినదేగాని జనసామాన్యముయొక్క అభిమతముకాదనిరి. దీనికిజవాబు మనకు లేకపోయెను. ఇట్టిదుస్థితినిబాపి ఈయద్యోగశరీరమునకు జీవమెట్లు సంధింపనగునో తెలియకుండెను. ఇటీవల బంగాళములోజరిగిన దేశభాషాపునరుజ్జీవనమునలననో లేక ఆంధ్రుల స్వభాషాభిమానమునలననో ఆజీవము ఆంధ్రోద్యమరూపమున లభించెను. దేశీయమహాసభల యభిప్రాయములకు బలము గలిగించుటకును, నిరాకరింపడిన మన ఈప్సితముల నెవ్విదముననైన సాధించుటకును మార్గమిదియే. ఇదియే మనప్రతిపక్షుల కుతర్కమునకు జవాబు. ఈ యాంధ్రోద్యమము దేశభాషలయందే యాందోళనము చేయుచుండ అత్యల్ప కాలములోనే జనుల కందఱికిని రాజ్యాంగ వ్యవహారములు సుబోధ్యములగు చున్నవి. ముప్పది సంవత్సరములుగా జరిగిన హైందవమహాజనసభ దేశములో నేమూలఁగాని పెట్టలేనంత సంక్షోభము ఆంధ్రమహాసభ ఐదుసంవత్సరములలో నెఱవేర్చు

గలిగెను. ఆంధ్రులలో బహుజనము నేడు రాజకీయవ్యజహారములయందు జోక్యము పుచ్చుకొనఁగలిగియున్నారు. ఈచర్చలన్నియు నింగ్లీషుభాషలో జరిగినపక్షమున శ్రద్ధపుచ్చుకొనలేనియనేకులు మహాత్మాహముతో తమ సేమమును సమకూర్చుకొనుటకై కంకణము గట్టుకొనియున్నారు. స్థూలముగా ఆంధ్రమహాజనసభకును, దేశీయమహాసభకును భేదమియ్యది. వారు స్వరాజ్యమిప్పింపుఁడు అని దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. వీరు ప్రజలను ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ రెంటిలో నెయ్యది యుత్కృష్టమో చెప్పనక్కరలేదు¹.

అట్లు సర్వార్థకల్పద్రుమమై ఆంధ్రజాతి పూర్వపుణ్యమున సముజ్జీవితమైన ఈయాంధ్రోద్యమమునకు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము సహాయకారి. ఇయ్యది ఆంధ్రజాతి ఆదర్శముల బడయుటకు ఉపకరణమాత్రమని తెలియవలెను. ఆంధ్రరాష్ట్రమే ఆంధ్రోద్యమమునకు పరిణానుమని యెంచుట అవివేకమును, ఆంధ్రోద్యమ ప్రాపకుల యుద్దేశము గ్రహింపలేమియును. తన్మూలమున నితరములై అన్నిటికంటె నుత్కృష్టములై నయాదర్శముల జేరఁగలుగుదునునియే సద్యఃకాలమున ఆంధ్రరాష్ట్రమును గోరుట. ఆంధ్రజాతిన్యక్తి వెలయుజేయుట కిది సోపానమాత్రము. అట్లుకాదేని దైవసహాయమున ఆంధ్రరాష్ట్రము మనకు శీఘ్రకాలములో సమకూరిన మనమియాందోళన పరిత్యజింతుమా? అసాధ్యము. ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడిన ఆందోళనము మఱింత ప్రవేగముతోను, చలము

1. ఇదివానినెనుక దేశీయమహాసభయందు చాల పరివర్తనము జరిగినది. అదిసయితము ఆంధ్రమహాసభ మార్గములలోనే బడుచున్నది.

తోను జఱుగుచునే యుండును. పరిణామములగు ఆదర్శములఁ జేరువఱకును దీనికి విశ్రాంతిలేదు.

కాని, దేశమం దెన్నియోబ్రాంతులు; ఎంతయో కుతర్కము. ఎంతయో మార్భ్యము. మార్భ్యమును సవరింప వచ్చుఁగాని, మార్భ్యమును సరిపఱచుట యసాధ్యము. ఆంధ్ర రాష్ట్రము మనయరవసోదరుల నాంధ్రదేశపుసొలిమేరలు దాటి రానియ్యకుండుటకు కట్టు కంచెయని కొందఱవివేకులు దురభిప్రాయములు తెలుపుచున్నారు. అట్టివారికి ఆంధ్రోద్యమ తత్త్వము మనస్సునందు సంపూర్ణముగ గోచరించలేదని యే చెప్పవలెను. అట్టి కుటిలాభిప్రాయములచే వారు తమ ప్రకృతిని అధోముఖగానొనర్చుకొనుటయేకాక ఆంధ్రోద్యమము యొక్క ఆదర్శములను కొంచెపఱచుచున్నారు. ఆంధ్రోద్యమము గవర్నమెంటుసర్విస్ కొఱకై యింతపాటు పడుచున్నదా? రాజసేవవిడిచి బహుజనము స్వతంత్రస్వత్తియందు జీవించుటకై పాటుపడుచున్నది. ఇయ్యది రాష్ట్రప్రతివాది యొక్కొక్కఁడును మనస్సునందు గట్టిగనమ్మవలెను. కాని ఇట్టి దుర్భాగితికలుగుటకు కొంతవఱకును మనమే కారణము. కొంతవఱకు సూక్ష్మబుద్ధి లేమియు కారణము. రాష్ట్రమువాదమందు “తెలుగుదేశమున రెండుకలాశాలలు, అరవదేశమున పది. తెలుగుదేశమువారొకఁడు హైకోర్టుజడ్జి, అరవవారు నల్లరు” అనిమాత్ర ర్యద్యోతమైన తర్కవాక్కులచే ఇంతప్రమాదమునకు ఎడమయ్యెను. దానిచేతనే ఈ ఆంధ్రోద్యమము ఈర్ష్యాజన్యమను బ్రాంతికెడము గలిగి దాని పావనప్రేమాకుంఠములు మనస్సునకురాక మాసిపోవునట్లు తటస్థించెను. మనము సర్వకలాశాల

లకును హైకోర్టుజడ్జీలకును కుక్కలు ఎముకముక్కలకువలె
 పోట్లాడుచుండలేదు. రాష్ట్రవాదులు సయితము అట్టియభిప్రాయము
 గలవారుండిన వారు దానినిమార్చుకొనుట సమజ
 సము. అట్లు మార్చుకొనక దుర్య్యవసాయమునందు చలము
 వహించిన ప్రమాదమువాటిల్లును. ఆంధ్రులు ఈర్ష్యాగ్రస్థులను
 దురభిప్రాయమును నెలకొల్పరాదు. నీలన అట్టి నిందారోప
 ణకు కారణము న్యుగ్యము. నిరతిశయప్రేమాపరిపాకమే
 ఆంధ్రోద్యమమునకు మూలము. “ఆంధ్రజాతీయాదర్శముల
 జేరి, ఆంధ్రజాతివ్యక్తి ప్రతివానిమనమందును నాటుకొనునట్లు
 జేసి ఆంధ్ర రాష్ట్రపాలనాయంత్రమునకు మర్మము ఆంధ్రుల
 చేతికి వచ్చినప్పిమ్మట, అరవవారి నేగాదు, నీగ్రోలను సయితము
 గనర్పరు మొదలుకొని పరిచారకునివఱకును నియమించి రాజ్య
 ము సాగింతుము” అని ఒకానొకరు చెప్పిరి. అది యెంతయు
 నిజము. ప్రాణములు మనచేతియందుండిన నిర్జీవమైన శనమేమి
 చేయగలుగును? ఇప్పుడు రాజ్యాంగసంస్థానమునకు మర్మమంతయు
 ఆంగ్లేయుల పిడికిటియందుండ మనయానుశాసనీకసభ్యులు
 ను, మన హైకోర్టుజడ్జీలును మనకలెక్టరులును ఏమిచేయగలిగి
 యున్నారు? ఎపుడైనను అంతియయనుకొనుడు. ఈతత్వము
 నెఱిగియే ఆంధ్రోద్యమము రాష్ట్రాంగసంస్థానముయొక్క మ
 ర్మము తమచేతిలోనికిఁ గొనబ్రయత్నించుట. రాష్ట్రవాదులు
 కొందఱైన నీసూత్రమును గ్రహింపనినాడు మనయుద్యమము
 నకు ధర్మైకసంస్థితీయును, ధర్మబలమును గ్రుంగుటయేకాక,
 దైహికసత్వము సహితము తఱిగిపోవును. బహుజనులు దీనిని
 ఖండింతురు. రాష్ట్రప్రతివాదులు దీనిని దెలియకపోవుటచే.

సగుద్యమమునకు భంగము కల్పించి, జాతిభ్రంశము నాపాదించినపాప మొడిగట్టుకొందురు.

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకరాష్ట్రమిచ్చుటచే ఆంధ్రభూస్వాములకు భూమిపన్నులు హెచ్చుననియు, రాష్ట్రమువలనఁ గలుగులాభములు ఆంగ్లేయవిద్యావ్యవసాయకులకే సగుకూరుచుండ దానివలని నష్టములుమాత్రము భూస్వాములకు వచ్చుననియు, ఇప్పుడు రాజకీయ ఉద్యోగవేతనములు ఆంధ్రులకు వచ్చినను, అరవలకువచ్చినను, ఆంధ్రభూస్వాములకు ఒక్కటియేయనియు మఱియొకవాదము. ఇందలి మొదటి యంశము భూమిపన్నులు హెచ్చునని. అదివాస్తవ మగునా కాదా? ఒకవేళ నిజమైనచో గవర్నరు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగులకేల వేతనములు తగ్గించి పన్నులు తగ్గించకూడదను ప్రశ్న వచ్చించుట, తత్త్వము వ్రాయబూనిన మనఃపనిగాదు. కాని రెండవ యంశమందుఁగల తత్త్వమింపుక విచారింపవలెను. అధికారవేతనములకై ఆంధ్రరాజ్యమును కోరుటలేదని ఇదివఱకే పరిపరి చెప్పియుంటిమి. కావున దానిని మరల ఖండింపబూనుకొనవలసినదిలేదు. కాని యట్టి మనవారితాదాసీన్యము దేనియొక్క బహిర్విలసనమో చూడవలెను. ఇట్టి ప్రతివాదమును ప్రచోదించిన మనస్తత్త్వమును పరీక్షించవలెను. దీనియందుండు శక్తులు జాతివైకల్యము నాపాదించునవిగా తోచుచున్నవి. ఆంగ్లేయ విద్యావ్యవసాయకులు రహితులుకాకపోయినను స్వజాతీయులేయని ఈవాదమొప్పుకొనుచున్నది. జాతిలోనివారేయని అంగీకరించుచు (వాస్తవముగా లాభమయినపక్షమున) వారిలాభముకొరకు తామావంతయేని పాటుపడవలసిన విధి

తమకు లేదని ఈ ప్రతివాదుల యాశయమని తేటపడుచున్నది. ఇట్టియకాదాసీన్యము చేటుగూర్చుచని చెప్పకతప్పదు. జాతీయన ప్రాణసహితమైన దేహమువంటిదని ఇదినటకే తెలిపియుంటిమి. దానియంతర్భాగములకు అంగాంగసంబంధము స్వతస్సిద్ధముగా నుండవలెను. అయ్యది లేనినాడు జాతి చైతన్యరహితమై నా శనమొందును. ఈవాదమున, మనజాతీయందంగాంగానుబంధ పటుత్వము స్థాపించుచున్నదని తెలియుచున్నది. సమష్టిజ్ఞానము మాసిననాడు దేహము రోగావిప్లవగుటలేదా? అంగములకట చుకొనుట, గిల్లుకొనుట, వెగ్రవకలుచించుకొనుట మొదలైన వైషణీత్యములు జన్నిలక్షణములు. అట్లే జాతివిషయమునను, అంతర్జాతీవైషమ్యమును, అన్యోన్యక్షేమపగాఙ్ముఖిత్వమును, జాతికి భావిప్రళయ లక్షణములు. అట్టిలక్షణములచే సూచ్యమైన మహాపద్రవమును వారించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలెను.

కాని ప్రయత్నము చేయకపూర్వము వైషమ్యములకు కారణము తెలియవలెను. ఏదేని ఒకజాతీయందంతఃకలహములు బుట్టుటకు కారణములురెండు (1) బహిఃపీడన లేకపోవుట (2) బహిఃపీడన శక్తికి మించినదగుట. జాతికి బహిర్భాగమున నుండి వత్తిడిలేకపోయినచో అంతర్భాగమున స్పర్ధలు జనించును. ఈవిషయము శాస్త్రసిద్ధము. అన్యరాజన్యలనుండి యుపద్రవము లేకపోవుటచే సార్వభౌములగు కౌరవపాండవులు పరస్పరముబోరి నశించిరి. వారలే గంధర్వరాజగు అంగారక్షునిచే బాధితులైనపుడు కలిసిపోరి. భారతయుద్ధానంతరము తక్కినరాజవంశములెల్లను నశించినపిమ్మట బహిరుపద్రవము.

లేమిచే యాదవులు పరస్పరము కలహించి చంపుకొనిరి. రోమ
 నుసామ్రాజ్యము ఉచ్చైస్థితికి వచ్చినపిమ్మట మార్కొనుటకు
 శత్రువులులేమిచే రోమనుయోధులు తమలోతాము కలహిం
 చిరి. ప్రస్తుతము ఐరోపామహాసంగ్రామమును ఇట్టిమూలము
 గలదే. పాశ్చాత్యులు దేశదేశముల నాక్రమించి ప్రపంచ
 మెల్లను గచ్ఛపొదవలె నావరించినపిదప బహిరుపద్రవము
 లేకపోవుటచే తమలోతాము పోరు సేయుచున్నారు. యాదవకుల
 మునకు ముసలము బుట్టెనను సమాసోక్తి యాదవకులవిషయ
 ముననే వర్తించు లోక్తోక్తిగాదు. విశ్వముపాలించు శాశ్వత
 ధర్మ మిందిమిడియున్నది. బహిఃపీడన లేకపోవుటచే అంతఃకల
 హములు జనించునట్లే, బహిఃపీడన శక్తికి మించినదైనపుడు
 సైతము వైషమ్యము లుద్భవించును. టౌమముచే దేశమున
 ఆహారము లేకపోయినపుడు యుద్బాధ సహింపరానిదైనచో,
 ఆదేశములోని జనులు తమ బ్రాతృవర్గములోనినారని యెఱి
 గియే అన్యోన్యముఁ జంపి బక్షింతురు. కాక్తేజ్ మహాపట్టణ
 వాసులు హానిబాలు అను యోధాగ్రేసరుడు విజయము
 పొందినన్నాళ్లు అతనిని శ్లాఘించి, రోమదేశపు సేనానాయ
 కుఁడగు స్కిపియో తమపట్టణముచుట్టును సేనలతో విడిసి
 నప్పుడు ఆపద వారింపరానిదగుట వారిలో వారుకలహించి
 హానిబాలును త్యజించిరి. ఇంకనిట్టియుదాహరణము లెన్నియో
 చరిత్రనుండి ప్రత్యేకింపనగును. కావునమనజాతీయందును అం
 తఃకలహములు జనించినచో వానికి కారణము లీరెంటియందే
 దేని ఒక్కటిగానుండవలెను. మనజాతికి బహిఃపీడనము బొత్తుగ
 లేకనైన నుండవలెను; లేదా, అయ్యది శక్తికి మించినదైన నుండ

వలెను. ఈరెంటిలో నేదైనది చెప్పనక్కరలేదు. ఒక్కవైపున క్రిస్టియను మిషనరీల¹యొత్తిడి, మఱియొకవైపున పాశ్చాత్య నాగరకతవలననైన యొత్తిడి², మూడవ వైపున పాశ్చాత్య ఆర్థికాభ్యున్నతి³ యొత్తిడి, నాల్గవవైపున పాశ్చాత్యవార్తాసంస్థితి⁴ నైన చల్లనియొత్తిడి. ఇట్లు నాల్గువైపులనుండియు ఓర్వరాని పీడనములచే మిక్కిలి బాధపడుచున్నారము. కాలము గడువను గడువను నీపీడనలు ప్రబలుచున్నవి. హైందవజాతికిని ఆంధ్రజాతికిని ఈపీడనలు దుస్సహములగు చున్నవి. వీనిబారినండి తప్పించుకొను తెఱవుఁ గానలేకున్నారము. మనదుస్థితికి కారణము తెలిసికొనలేక దుర్మోహముచే బుద్ధిఁగోలుపోయి ప్రక్కనుండువారలే కారణభూతులనుకొని హిందువులు మహమ్మదీయులను, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను, ఆంధ్రులు అరవలను, కర్నకులు భూస్వాములను, రాజసేవకులు తదితరులను నిందించుకొనుచు పరస్పరముఁ జంపుకొనఁ జూచుచు న్నారము. ఇదియే మన యంతఃకలహముల తత్త్వము. అట్లుగాకుండిన బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులును, ఎన్నియో శతాబ్దములుగా సోదరభావముననుండినహిందూమహమ్మదీయులును, అన్యోన్యము వీడి బ్రతుకలేని నియోగివైదికులును ఏల నేడొకరిపై నొకరు కత్తిదూయవలెను? ఇన్ని సంవత్సరములనుండియు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులును, హిందూమహమ్మదీయులు, తమ తమ కులగౌరవములను, కులసంస్థితులను తలపెట్టి అభివృద్ధి

1. Religious dismemberment.

2. Cultural aggression.

3. Political domination.

4. Economic Superiority.

పాపముకొనలేనంత మూర్ఖులుగానుండిరా? ఎన్నటికిని కాదు. వారు బుద్ధిమంతులే. స్వకులాభిమానులే. మునుపొకయాచారము మనయభివృద్ధి కవరోధముకల్పింపక, ఇప్పుడదియే అనర్థకరముగా దోచిన నట్టిమూర్ఖునకు ఆయాచారము కారణము కానేరదు. సందర్భ సన్నివేశములలోని మార్పు దానికి హేతుభూతము. ఆరోగ్యస్థితిలో రుచ్యమై హితమైనయన్నము రుగ్మతయందు చేదై యుండుట అన్నమునందలి దోషముగాదని తెలియవలెను. ఆరోగ్యస్థితిమారి రుగ్మతసంభవించుటయే దానికి కారణము. అట్లే మనయందుగల అంతర్జాతిభేదములు మునుపు రుచించి, ఇప్పుడు రుచింపకపోవుటకు భేదములు కారణములు గావు. మనస్థితియందుమార్పు దానికి కారణము. జ్వరము గుదిర్చిన మరల యన్నము రుచించునట్లే స్థితి బాగుపాపము కొనిన భేదములును అనింద్యములగును. ఈసూత్రము మన వారు బాగుగ నాలోచింపవలెను. మన ఉన్నతదశయందీభేదములుండి, మనదీనదశయందును ఈభేదములుంట, మన దైన్యమునకు గాని అధఃచ్యుతికిగాని ఇయ్యవి హేతువులు కావని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ భేదములతోడనే మనము ప్రతాపరుద్రునికాలమున గణుతికెక్కితిమి. ఈభేదములతోడనే మనము విద్యానగరరాజ్యమును అసమానప్రజ్ఞతోడను, అపూర్వవిలాసముతోడను, అనల్పవై భవముతోడను ఏలితిమి. ఈ భేదములతోడనే మనము రాజరాజనరేంద్రునికాలమునఁ బ్రస్తుతిఁగాంచితిమి. కావున మనఈదైన్యమునకు ఈభేదములు కారణములు కాఁజాలవు. కావుననే మనపురోభివృద్ధికిని ఈభేదములు ఆటంకములుఁ కానేరవు.

ఈ భేదము లీరీతిగనే స్థిరముగా నుండవలెనని నాయాశ యముగాదు. వీనిని నిర్మూలింపవలసినచో అట్లే చేతముగాక, లేక, సంస్కారమే చాలినచో అట్లే సంస్కరించుకొందము. అయ్యవి మనయధఃపాతమునకు కారణము కానపుడును, మన భావివృద్ధికి అవరోధకములు కానపుడును అవి సరిపఱచినగాని మనకు ఆర్థికవ్యవహారములయందు ముక్తిగలుగదను మనవారికొందఱియాశయము నిరాధారము. అవి సరిచేసినగాని ఆర్థిక వ్యవహారములయందు ముక్తిగలుగనీక ఆటంకపఱతుమను వాదము మూర్ఖ పద్ధతి. సాంఘికపరిస్థితులు సవరించువఱకును మనకితరవిషయముల యభివృద్ధిచేకూరనిచో ఈలోపలనే జాతి క్షీణించిపోవునను భయము వొడముచున్నది.

ఒక్కొక్కకులమువారును కులాభిమానులై వారివారి కులముల నభివృద్ధిపఱచుకొనఁ జేయు ప్రయత్నము లెంతయు శ్లాఘ్యములు. ఇప్పుడు మనదేశమందొక్కొక్క కులమునకును ఒక్కొక్కమహాసభఁ జేయుచున్నారు. ఇదెంతయు శ్రేయోదాయకము. ఏకులమువారు తదితరులయందు కంటె తుల్యకుల్యులయందు ఆదరమును, సానుభూతియు ప్రేమయునుఁ జూపుట న్యాయమే. ఆయాకులముల సంపూర్ణవిలసనమునకై వారువారు కులసమాధిలోనికిఁ బోవలెను. అట్లుగాని ఏయేయంగములవారికి ఆయాంగముల నిండుసత్వము తెలియదు. తెలిసినగాని వారు తమతమధర్మముల వివేకముతో నిర్వర్తించుటకు సమర్థులుకానేరరు. అంతర్జాతి సందర్భమునఁ జెప్పిన తత్వ మెల్లను, అంతర్వర్ణవిషయమునను సరిపోవును. అచ్చట యేయే ధర్మముల నుపపాదించితిమో నిచ్చటయు అవియే ఉపపా

దించుచున్నారము. ఆపట్ల అంతర్జాతి వైషమ్యములు కూడ వని చెప్పియుంటిమి. ఇచ్చటను అంతఃకులవైరములు పనికిరావు. అది యేమికర్మమో, మనవారుజేయు యుద్యమములన్నియు శ్లాఘ్యములై యుండ అచ్చటచ్చట పరస్పరవైరములు ప్రజ్వరిల్లుచున్నవి. ఈ యన్యోన్యజీవనాన సహిష్ణుతకు పైజెప్పిన రీతిగనే మొదటికారణము బహిఃపీడన శక్తికిమించినదగుట. మఱియు రెండవది: ఇపుడు హైందవులమనోవృత్తము భావశూన్యగా నున్నది. చుట్టుప్రక్కల నెటుజూచినను వేరుపురుగువలె తొలుచుచుండు పాశ్చాత్యమనోవృత్తముచే జాతీయమనోవృత్తి ఆలోచనరహితగాఁ జేయఁబడియున్నది. స్వజాతిమనస్సంస్థానమున కనురూపములగు తలపులును, భావములును చనిపోయినవి. అన్యజాతి తలపులును భావములును మనస్సంస్థితికి అనుగుణమైనవి కావు కావున మనములోని కెక్కఁజాలకున్నవి. “సముద్రై యెవ్వఁడు ముక్తకర్మచయుడై సన్యాసియై యొంటిబో! వమహాభీతి నెహోకుమారయనుచు వ్యాసుండు జీరంగవృ! క్షములుం దన్మయతఁ ప్రతిధ్వనులు చక్కఁజేసె మున్నట్టిభూ! తమయుఁ.....” అను పద్యమునందు చక్కగ చెప్పఁబడిన హైందవాదర్శపరిణామము మఱచిపోయితిమి. దానిబదులు మాతస్యన్యాయమున ప్రతిపాదింపబడిన హింసాప్రతిరూపమైన శాస్త్రసారమును యనుభవములోనికిఁ దెచ్చుకొన ప్రయత్నించుచున్నాము. (Survival of the fittest in the struggle for existance.)--“జీవనార్థమై జలుగునిరంతరస్పర్ధయందు పాత్రులే విజయముఁ బొందుదురు. దుర్బలులు నశింతుర”నునీవాదము శక్త్యాసవపానమత్తులై లోకహితహిత

ములరయ లేక భూతములనైపు పసిరికలుగమ్మిన కండ్లతోఁ జూచి చెప్పినది. అదియేప్రకృతికి స్వాభావికావస్థయట! స్వాభావికావస్థయైన నాయెగాని, అది స్వభావధర్మమని దాని నొకమతముగాబోధించి మానవుఁడు దానిననుభవములోనికి దెచ్చుటచే నయ్యది హింసాప్రతిరూపమయ్యెను. లోకహితార్థమీధర్మమును డాడ్వినదొరగారు గోపురశిఖరములనుండి వెల్లడించిన ఏబదిసంవత్సరములలో మతెప్పుడుగాని ఏనూరేండ్లలో జటుగనంత యపకృతి లోకమునందు గావింపబడినది. మనమిపు డాధర్మము నుద్ధరింపఁ జూచుచున్నారము. అయ్యది హిందూ దేశప్రకృతికి విపరీతము. అందుచే నదిఇంకను మనరక్తనాళములలోని కెక్కకున్నది. ఇది మనము స్వభావమునుఁగోలుపోయి అన్యభావము స్వీకరించుటకు చేయుప్రయత్నముల కుదాహరణము. ఇట్లు రెంటికిఁజెడిన మనభావవృత్తము నిర్వస్తుప్రదేశముగా నున్నది. పాడుపడినయిల్లు దయ్యములకును, చోరులకును, గబ్బిలములకును శరణాలయముగ నుండలేదా? అట్లే భావరహితయైన మనజాతీయమనోవృత్తము బాహ్యదుర్భావములకు శరణ్యమైయున్నది. ఎట్టి దుర్మోహరోపణకైనను నయ్యది అతిశీఘ్రముతోడను మిక్కిలి యాదరముతోడను ప్రతిస్పందించును. అందుచేతనే స్వార్థపరాయణులును నిజకార్యైకదృక్కులును ప్రయోగించు దుర్మోహరోపణ దేశమునందు ప్రజ్వలించి ఇంతమంట మండుచున్నది.

1. దీని గుణగుణములు విస్తరించుట నిచ్చట ప్రస్తుతముగాదు. కాన సందర్భవశమున నొకటిరెండు మాటలతో ముగింతును.

ఇప్పుడు పై జెప్పిన రాష్ట్రప్రతివాదమందు సూచించిన కార్యధోరణితో పనిచూచిన రాగల నుపద్రవము చర్చింతము: ఇతరజాతివారిని మన ఆంధ్రదేశములోనికి రాజోద్యోగముల పేరనో, మతేపేరనో విశేషముగా రాని తమనుకొందము. దాని వలని నష్టముమాత్రము మనమాలోచింపఁబనిలేదా? నేను చెప్పనది వారికిచ్చు వేతనరూపమైన ధననష్టముగాదు. అది గణ నీయముగాదు. దానికొఱకు ఇంతయాందోళన మనముచేయ వలసిన ఆవశ్యకములేదు. నేను చెప్పనది దీనియందుగల రహస్యోపద్రవము. స్వత్వజ్ఞానములేక స్వత్వమును కాపాడుకొన లేని స్థితియందుండుజాతితో మఱియొకజాతి డీకొన్నపుడేమి జఱుగునో కొంచెము వివరించెదను. సజాతుల యభివృద్ధియందు అన్యజాత్యాదేశము¹ స్వతసిద్ధమేగాని జాతివినిమయము² ప్రకృతి విరుద్ధము.³ సజాతులవిలసనమం దెచ్చోజూచినను ఈవ్యవస్థ తెలియుచునే యున్నది. పాశ్చాత్యులు పోతరించి అమెరికా దేశములోనికి చొరనారంభించినదాదిగా అచ్చటి రెడ్ ఇండియన్లజాతి నామావశిష్టమయ్యెను. అట్లే ఆఫ్రికాఖండవాసులగు నీగ్రోలు పాశ్చాత్యుల దాడికోర్వలేక స్వరూపనాశనముఁ జెందుచున్నారు. న్యూజీలాండు, ఆస్ట్రేలియా దేశములలో నైతము జాత్యాదేశమే కాననగుచున్నది. ఆర్యులు హిందూ దేశమునకు వచ్చినపిమ్మట తత్పూర్వముననుండిన దస్యులు

1. Substitution of one race by another.

2. Interchange between two races or classes.

3. This does not contradict my Statement in the preface that 'Natural selection' is an aberration from the normal condition of the universe. for so long as it is an aberration, it exists and therefore must enter our calculations.

నూపుమాసిపోయిరి. లేదా ఆర్యులలో ఐక్యమైపోయిరి. ఇం
గ్లాండుదేశములో ఆంగ్లోసాక్సనులు వచ్చినవెనుక తత్సార్వ
మున బ్రిటెనులో నివాసముజేయుచుండిన 'బ్రిటన్సు' అనుజాతి
వారు జాతినాశనమునుపొంది వారిలో లీనమై స్వత్వభ్రంశ
మునుపొందిరి. ఈసిద్ధాంతము జంతువులవిషయమున సహితము
వర్తించుచున్నది. అప్టేలియాగుట్టములను, అరబ్బీగుట్టములను
హిందూదేశములోనికి దిగుమతిజేయ నారంభించిన వెనుక
సైంధవము మొదలగు ఆజాతి¹గుట్టములు జాతివినాశము నొంది
నవి. ఇంకనిట్లెన్నియేని దృష్టాంతములు గాననగును. అట్లే ఇపు
డాంధ్రమున అరవలు కర్ణాటలు మహారాష్ట్రులు ప్రబలినచో
అంతవఱకును ఆంధ్రజాతి వినాశమునొందినట్లే. ఇదిహాస్యాస్పద
ముగాఁ గన్పట్టునేమోగాని ఒక్కొంత యోచించిన దీనితత్వము
సంపూర్ణముగా మనస్సునకు రాగలదు. ఈచిన్న విషయమును
గమనింపుడు. మార్వారీవానికి మనదక్షిణదేశమున చోటిచ్చిన
దోషఫలము నేడుమనకందఁజేసి అనుభవరీత్యా తెలియుచుండుట
లేదా? ఎచ్చటధనముగలవాఁడుండినను మార్వారీవాఁడే. వాడు
మేయుపచ్చికబీడు దక్షిణదేశమున, వాడు పాలిచ్చునది ఉత్త
రదేశమువారికి. ధనహీనుఁడై పై వస్త్రముతో ఉత్తరదేశము
నుండి వచ్చిన మార్వారీవానికి వారు ధనముఅప్పిచ్చి వానిని
వ్యాపారమునందు నెలకొల్పి వాని నభివృద్ధికి దెచ్చుచుండుట
చూచుటలేదా? అది వానియందు దోషముగాదు. కాని మన
కుపద్రవకారియే. మనదేశమున కేదైన యిక్కట్టు సంభవిం
చిన వాడు తనధనమెత్తికొని తనదేశమునకు పాటిపోవునుగాని

మనతోటి కష్టములందు నై తము పాటుపడునా? మీదుమిక్కిలి యిప్పుడు 'మార్వారీఁగంటరెస్తులను' కాపాడుకొనుటకై వారు మనలెజ్జెస్టేటివ్ కౌన్సిలులో తమకుస్థానములు కావలెనని కొంచెముకొంచెముగా ప్రస్తావించుచున్నారు. ధనాధ్యులుగావున వారియభీప్సితము నెఱవేరినను నెఱవేరవచ్చును. వారిని మన దేశమునకు రమ్మని ఎవ్వరు పసుపుకుంకుమబెట్టి బిలిచిరి? మన దేశమున వీరియింటరెస్తులు కాపాడుకొనుట యనగా మనబారి నుండియేగదా? సమయమువేచి స్వలాభార్థమైవచ్చి, ఇప్పుడు 'తమఁగంటరెస్తులు' కాపాడుటకు రిప్రెజెంటేషన్ కానలెనట! ఇవన్నియు జాత్యాక్రమణరహస్యములు. వారిని నేనుదూషించుట లేదు. స్వజాతివిజృంభణకు అదితప్ప వేరుమార్గము మాతస్యన్యాయతత్వావలంబులగు యాధునికులకుఁ గన్పట్టదు. ఈమాతస్యన్యాయతత్వము నేనుమనవారికి బోధించుటలేదు. అది మిక్కిలి దూష్యము. కాని ఆమాదర్శములతో జాత్యాక్రమణము చేయవచ్చినవారి బానినుండి తప్పించుకొనుటకు మనము దానిరహస్యప్రవృత్తిని గ్రహించవలెను.

పై జెప్పిన జాత్యాదేశమును, దానివలనఁ గలుగునుపద్రవములును వారింపవలెనన్న మనము ఎవరైన నేమి అనుయాదా సీన్యమును దూరీకృతము చేయవలెను. ఒకజాతిస్థానమందు మఱియొకజాతిసత్వములు ప్రబలుచుండుట ఆజాతికి వినాశ హేతువని మనవారు విశదముగా తెలుసుకొనవలెను. కాని పాఠకమహాశయులొక్క యాక్షేపణ సేయనగును. ఇంగ్లాండు దేశమున నెన్నియోజాతులవారు ఇటీవల వలసలువచ్చియు ఆంగ్లేయజాతి సుస్థితినుండలేవా? వారివలన ఆంగ్లజాతి నశించి

నదా? అనిప్రశ్నింపవచ్చును. దీనికిజవాబు ముందేచెప్పియున్నాను. ఆంగ్లేయజాతి వ్యవస్థకును మనజాతి వ్యవస్థకుమొంతయో తారతమ్యము గలదు. ఆంగ్లేయజాతి వృద్ధిదశయందున్నది. మనమన్ననో ఇకమీద వృద్ధికావలసిన వారము. ఆంగ్లేయుల జాతియందు స్వవ్యక్తిజ్ఞానము విశేషించియున్నది. వ్యక్తిజ్ఞానము మిక్కిలిగానుండు దేశమునకు స్వజాతివ్యక్తినిలుపుకొనలేని జాతివారువలసవచ్చి తమదేశమునకు రాకపోకలులేక వెలియైరేని అట్టివారు మాతృస్వామ్యమున ఆజాతులలో కలిసిపోదురు. రోమన్ కాథలిక్ క్రైస్తులగు రాజుల పోరు పడలేకప్రెంఛీసోజీనో లెందటా ఇంగ్లాండుదేశములోనికి వలసవచ్చి తమ తమ జాతివ్యక్తిని కోలుపోయి వ్యక్తిపూర్ణులగు ఆంగ్లేయులలో నై క్యమైరి. విలియమ్డికాంకరర్ కాలమందుసంపూర్ణ వ్యక్తితో వచ్చిన నార్మనులుపై తము ఇంగ్లాండుదేశమునకు రాజులై నెగడిననుస్వజాతులతో గమనాగమనములులేకకొద్దికాలములోనే, జాతివ్యక్తిని నిలుపుకొనలేక ఆంగ్లేయజాతులవారిలో కలిసిపోయిరి. ఆంధ్రదేశమున్నతదశ యందున్నపుడు వలసవచ్చినపుడూరు, తుమ్మగుంట, కోనసీమ ద్రావిడులు పైతము మాతృజాతివిస్మరణచే ఆంధ్రత్వమును స్వీకరించిరి. ఇదంతయు ప్రయాణసౌకర్యములేని పూర్వకాలమున. ఇపుడన్ననో ప్రయాణసౌలభ్యము గలదు. స్వజాతివ్యక్తిః బోషించుకొన వలసవచ్చినవారికి సాధ్యపడును. కానడాదేశమునందలిగల ఐరిషుజాతివారు ఐర్లాండుకు స్వరాజ్యముకావలెనని కోరుచున్నారు. అమెరికాదేశమందలి జపానీజాతివారు మాతృజాతివ్యక్తినిపోషించుకొనుచు అమెరికాయందు హక్కులకై పోరాడుచున్నారు. ఇవన్నియు ప్రయాణ

సౌలభ్యముచే తనేగదా? కోపున ఈదినములలో మన యీ యహాదాసీన్యము అనర్థకాని. మనకును ఆంధ్రవ్యక్తిజ్ఞానము సంపూర్ణముగా నలవడినప్పుడు ఈ విషయమున నుదాసీనులై యుండవచ్చును. ఆంగ్లేయులునైతము ఇటీవలగదా 'పరదేశస్థులు తమదేశమునందు భూస్వాములుగా నుండగూడదను' నిషేధముఁ దొలగించినది!

స్వజాతివ్యక్తిపరిజ్ఞానము సంపూర్ణముగనుండు అమెరికాదేశములో జపానీలు వలసవచ్చినపుడే అమెరికాలోని శ్వేతుల కింతనష్టము రానున్నపుడు, అయ్యది పరిపూర్ణముగలేక అధోలోకముననుండి ఇపుడే తల యెత్తవలెనని జూచు ఆంధ్రజాతి స్థానమం దితరులు చొచ్చుట ఎంత ప్రమాదకరము? ముఖ్యముగా నట్టి వలసవారు అధికారవ్యాజమున వచ్చి రాజ్యపాలనమందు జోక్యముగలవారై లేని మనజాతికి యమమహిష ఘంటానాదములు వినబడుచున్నట్లే. అనివార్యమైన సందర్భములలో మనమేమియు సేయునది లేదుగదా, వారింపగలిగిన విషయములలోఁగూడ నుదాసీనులమైనచో సద్గతి వడయుటెప్పుడు? మన ఇప్పటిదశయందు ఆంధ్రదేశమును అన్యులకు చిక్కబట్టియిచ్చినచో మనజాతికి మనమే విషముఁ బోసినవార మగుదుము. రాష్ట్రవాదులు రాజకీయోద్యోగములకై పాటుబడుచుండుట లేదు. ఆంధ్రవ్యక్తిపోషణకు అంతరాయములు గలుగుచున్నవనియు, ఆంధ్రజాతిక్షయ మందుచే ప్రతినిముషమును సన్నిహితమగుచున్నదనియు, వారిహృదయములు తల్లడిల్లుచున్నవి. వారిమొఱు రాష్ట్రప్రతివాదులు చెవియొగ్గి విందురుగాక!

రాష్ట్రవాదులు ప్రతిపాదింతు ఆంధ్రమహాద్యమము
 అత్యున్నతాదర్శములు గలయది. ఆంధ్రజాతిఅంకురము వనస్ప
 తివలె మహావృక్షమై తనయాడలు దేశదిగంతములనాటి తన
 శాఖాచ్ఛాయల నెందఱో అనదజాతులవారు విశ్రాంతిదీర్చు
 కొనునట్లు చేయుపూనికతో ఆంధ్రులు పనిఁబూనుచున్నారే
 గాని, ఎద్దియో యుద్రలతవలె అన్యశ్రయములేక నిల్వలేని
 దానినిగాఁజేయుటకుకాదు. జాతివ్యక్తి మఱచిపోయినమనలను
 జూచి నునపూర్వులగు మహాంధ్రులు విద్యారణ్యకృష్ణరాయా
 దులు స్వర్గముననుండియు ఎంత విషాదపరులగుచున్నారో మన
 మెఱుంగుటలేదు. వారి మనోవేదనఁబాపి పుత్రఋణముఁ దీర్చు
 కొనుట ఆంధ్రులకు విధి. మనవారు రాజకీయోద్యోగాది స్వల్ప
 దర్శములమాని మహాదర్శముల గ్రహింతురుగాక. కాకిదృష్టి
 తోఁ జూచుటమాని గరుత్మంతునిదృష్టితోఁ జూతురుగాక. ఆం
 ద్రత్వము ప్రతివానియందును పరిపూరోదయముం గాంచుఁగాక!

60

BCI

BC

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA 103 B 156
పుస్తకం పేరు	ఆంధ్ర మహాద్వారము
తారీఖు	25/10/24
ముందు అట్ట	YES
వెనుక అట్ట	YES
మొత్తం పేజీలు	73
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాష పేజీలు	English, Telugu, B
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	RUKSANA
పేజీలు విడదీసినది	RUKSANA
స్కాన్ చేసినది	Heena
పరిశ్ల చేసినది	THASIN
పేజీలు పరిశూనినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడినది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good